



új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
207. (1527.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,3230 ▼
	1 amerikai dollár	3,1181 ▼
	100 magyar forint	1,4557 ▲

Gazdaság

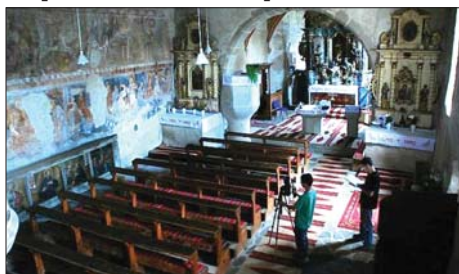
6

Nokia: telekvita titokban?

A Nokiának egykor átengedett 90 hektárnyi nemeszuki telekegyüttesből 76 hektárra tart igényt Kolozs Megye Tanácsa – jelentette ki Alin Tișe, a testület elnöke, ezzel nem kis meglepetést okozva a Nokia-bizottság tagjainak, akik saját bevallásuk szerint a sajtóból értesültek a követelésről.

Kultúra

8

Repetázik a Retropolisz

Öt új résszel jelentkezik máától az *Erdélyi Magyar Televízió Retropolisz* című dokumentumfilm sorozata, amely ezúttal az erdélyi kastélyokra irányítja a nézők figyelmét. A sorozat többek között az alvinci, a Teleki, Haller, a Brukenthal és a Bánffy családok kastélyainak titkait mutatják be.

Média

9

Párhuzamos valóságok

A képernyőkön is bekövetkezett vasárnap este Románia vezető hírtelevíziójának kettészakadása: az Elan Schwartzberg tulajdonos által vezetett *Realitatea TV* és a Sebastian Ghiță menedzser által irányított, részben a *Realitatea TV* stábjából kivált, *RTV* nevű új csapat párhuzamosan sugározta műsorait.

Vezércikk

3

Általános csomagolás?

Míntha csak valamiféle jelt adott volna a Nemeszokról távozó finn Nokia, más külföldi befektetők részéről is érkeznek a jelzések arról, hogy készülnek elhagyni Romániát.



Bogdán Tibor

Több beruházó, az ország infrastrukturális állapotait felmérve, eleve lemondott arról, hogy itt nyisson vállalkozást. ▶

Lógósok rendőrökézen

Szigorúan lép fel az oktatási minisztérium az igazolatlanul hiányzó diákok ellen**Olcsóbb, mint az elektromos beléptető rendszer? A tanügyminisztérium közösségi rendőrökre bízna az iskolakerülőök jó útra térítését**

Fotó: archiv

A közösségi rendőrséget is bevetné a tanügyminisztérium a lógósok ellen – jelentette be a napokban Daniel Funeriu tárcavezető, aki szerint egyre több az igazolatlan hiányzás. Tavalý harmincmillió óráról tűntek el a diákok úgy, hogy sem a szülőknek, sem a tanároknak nem volt fogalmuk arról, mivel is töltik az idejüket. A szigorítás hatékonyságát lapunknak nyilatkozó szülők és pedagógusok is vitatják, mások éppenséggel az eddigi szigorú fellépést hiányolják. Szakértők az elektromos beléptető kapuk telepítésében bíznak: ezzel nem csak a lógósokat, de a későket is tetten lehetne érni. **7. oldal ▶**

Tovább szorul a nadrágszój?

M. Á. Zs.

▶ Maximális óvatosságra van szükség a jelenlegi gazdasági helyzetben, a költségvetési hiányt három százalék alá kell szorítani – figyelmeztette tegnap a kormány minisztereit Traian Băsescu államfő. Emil Boc miniszterelnök és a kabinet több, kulcsfontosságú tárcavezetője Mugur Isărescu jegybanki kormányzó társaságában kapott meghívást tegnap reggelre a Cotroceni-palotába, ahol az államfő beszámolt a vasárnapi EU-csúcs Romániára is érvényes döntéseiről. Traian Băsescu amúgy ma ismét Brüsszelbe utazik, ahol fogadja Jose Manuel Barroso, holnap pedig részt vesz a huszonhetek rendkívüli csúcstalálkozóján.

Folytatása a 3. oldalon ▶

A parlamentben Mihály király

▶ Rendkívüli plenáris üléssel tiszteleg ma a parlament két háza a 90. születésnapját ünneplő Mihály király előtt, akit komoly pártcsatározások után tudtak csak

meghívni a törvényhozásba. A volt uralkodó tegnap a Román Nemzeti Bank központi székházának márványtermében adott ünnepi ebédet. **3. és 4. oldal ▶**



A kilencvenéves Mihály ma a parlamentből üdvözli „népét” Fotó: Tofán Levente

Felülvizsgálják a népszámlálást?

▶ A belügyminiszterhez és akár az európai uniós fórumokhoz is fordulhat az RMDSZ a népszámlálás során tapasztalt rendellenességek miatt – közölte tegnap lapunk kérdésére Kovács Péter főtitkár. A szövetség helyi szervezetei folyamatosan várják a bejelentéseket, és minden panaszt kivizsgálják, állandóan és ingyenesen hívható a 0800-802009-es számú forródrót is. A nemzetiségre vonatkozó adatok rögzítésének elmulasztása mellett általános jellegű problémaként fogalmazták meg többben is az elmúlt napokban, hogy a számlálóbiztos eddig semmilyen formában nem vette fel velük a kapcsolatot, ugyanakkor Kolozsváron és Marosvásárhelyen az is előfordult, hogy nem mentek be a lakásba a megbízottak. **7. oldal ▶**

Röviden

Az amerikai nagykövet is elhagyta Szíriát

Az Egyesült Államok damaszkuszi nagykövete elhagyta állomáshelyét, távozását a diplomáciai képviselő elleni ismételt támadásokkal indokolta. A nagykövetség egy munkatársa hétfőn közölte: Robert Ford Washingtonba repült, hogy megkezdjék „meghatározatlan ideig tartó szabadságát”. A nagykövet lépése egyúttal tiltakozás az ellen is, hogy a szíriai hatóságok korlátozták a mozgásszabadságát. A szíriai kormány hívei az utóbbi hónapokban többször megtámadták mind az amerikai nagykövetség épületét, mind a nagykövetet szállító gépkocsikonvojt. Legutóbb pénteken dobálták meg paradicsommal és tojással a diplomatát, amikor egy damaszkuszi mecsetbe igyekezett, ahol előzőleg az Aszad-rezsim ellen tiltakozó tüntetők gyűltek össze.

Elkapták a rejtélyes berlini autógyújtogatót

Több hetes keresés után elkapta a német rendőrség a rejtélyes berlini autógyújtogatót. A 27 éves, munkanélküli, édesanyjával élő fiatal ember saját bevallása szerint több mint 60 autót gyújtott fel Berlinben júniusban és augusztusban, köztük több nagyértékű gépjárműt. Bár személyi sérülést nem okoztak az akciók, előfordult, hogy közeli házakat (többek között egy idősök otthonát) is ki kellett üríteni, nehogy az ott élők is megsérüljenek. A férfi augusztus végén egyszer csak beszüntette akcióit, aminek jó oka volt: munkát talált és dolgozni kezdett – írta az osztrák *Der Standard*. Tetteit semmilyen politikai ideológia nem motiválta, csupán a düh és irigység – magyarázta a rendőröknek.

Argentína: CFK másodszer is

Az 58 éves Cristina Fernandez Kirchner (*képünkön*) – sajtóbeli becenevén CFK – az argentin történelem legnagyobb győzelmét aratta a vasárnapi választásokon: a szava-



zatok háromnegyedének feldolgozása után az újrászásra játszó elnök 53 százalékon állt, míg hozzá legközelebb álló riválisa csupán 17 százalékot tudhatott magáénak – írja az AP amerikai hírügynökség. CFK Latin-Amerika első olyan elnökszánya, akit másodszer is megválasztottak, és ő az, akinek a valaha feljegyzett legnagyobb előnyvel sikerült a győzelem, amióta Argentínában 1983-ban visszaállították a demokráciát. „Számíthatnak rám, és arra, hogy folytatam, amit elkezdtem” – mondta győzelmi beszédében az elnök.

Száleh újra távozásáról beszél

Több ezres tüntetések és tűzharok robbantak ki Sanaában, miközben Ali Abdallah Száleh jemeni elnök ismét arról beszélt, hogy bizonyos feltételek között hajlandó lenne lemondani posztjáról. Száleh ezt korábban már többször kilátásba helyezte, de sose tartotta be ígéreteit – éppen ezért az államfő távozását nyolc hónap óta követelő ellenzék ezúttal sem veszi komolyan szavait. A vasárnapi és tegnapi jemeni összecsapásokban öten vesztették életüket, köztük két kormánykatonát is. Miután az ENSZ Biztonsági Tanácsa is múlt pénteken az Öböl-menti monarchiák rendezési terve alapján állást foglalt Száleh távozásával, Washington az említett határozat haladéktalan végrehajtására szólította fel az államokat.

Harc a túlélőkért

Hírösszefoglaló

▶ A 7,2-es erősségű törökországi földrengés halálos áldozatainak száma a legfrissebb adatok szerint 264, a sebesülteké pedig körülbelül 1300 – derült ki a legfrissebb hivatalos tájékoztatásból.

Egy isztambuli szeizmológiai intézet szakértői a helyszín sajátosságait és földrengés erősségét figyelembe véve úgy ítélték meg, hogy a természeti csapásnak összesen 500-1000 halálos áldozata is lehet. A hivatalos adatok szerint a földrengés hozzávetőleg 970 házat rombolt le. A legsúlyosabb helyzet a 75 ezer lakosú Ercisben alakult ki, ahol körülbelül 80 többemeletes épület omlott össze, és csaknem az összes vályogtéglából épített ház megsemmisült a város környékén. Sok lakos el is menekült a súlyos károkat szenvedett, áram-és vízellátás nélkül maradt városból.

Ercisben, illetve az epicentrumhoz szintén közel fekvő Van tartomány azonos nevű székelyén a mentőalakulatok egész éjjel fátylak fényénél, fagyponthoz közeli hidegben kutattak a lehetséges túlélők után a romok alatt. Egy 19 éves fiú 20 órával a földrengés után mobiltelefonján hívott segítséget, így sikerült őt és három másik embert, köztük két gyermeket kimenteni egy hatemeletes épület maradványai alól. A lakosok kétségbeesetten, kiabálva keresik hozzátartozóikat, sokan közülük részt vesznek a romok elhordásában és a túlélők felkutatásában. A Vörös Félhold munkatársai sátrakat, illetve tábori konyhákat és rögtönzött kórházakat állítanak fel a fedél nélkül maradtak és a sebesültek részére, akinek a hideggel is meg kell küzdeniük.

Az amerikai geológiai intézet (USGS) közben 7,3-asról 7,2-es



Mentésre váró túlélő a romok alatt a törökországi Van tartományban

re módosította az első rengés nagyságát. Az USGS több mint száz utóregést regisztrált. Az ország 38 tartományából 1275 mentőalakulatot riasztottak és küldtek a helyszínekre, de a hadsereg is segít a mentésben, kutatásban. A földrengés sújtotta területeket vasárnapról tegnapra virradóra Recep Tayyip Erdogan török kormányfő is meglátogatta, hogy megállapítsa a kár mér-

tékét, s a nap folyamán később megvitatja a kabinet tagjaival a tennivalókat.

A TRT televízió jelentése szerint Van város börtönéből ki tudott szökni 150 rab, mert leomlott a börtön egyik fala. Egy börtön-tisztviselő viszont úgy nyilatkozott, hogy sokkal kevesebb rab szökött el, és azok közül is több visszatért már a büntetés-végrehajtási intézetbe. ◀

Mubarak szívrohamot kapott

ÚMSZ

▶ Kadhafi volt líbiai vezető halála láttán szívrohamot kapott, és talán meg is halt az őrizetben lévő Hoszni Mubarak bukott egyiptomi elnök, aki ellen civilek meggyilkolása illetve korrupció vádjával indítottak eljárást Kairóban – közölte egyiptomi forrásokra hivatkozva a *Russia Today* című orosz hírportál. Ha az értesülés igaz, Mubarak lehet a második államfő, aki az „arab tavasz” áldozatait esik anélkül, hogy lefolytatták volna ellene a megfelelő vizsgálatot. Moammer Kadhafi csütörtökön halt meg gyanús körülmények között, miután felkelők elfogták – írta a hírportál. Mubarak – akinek egészsége odáig romlott, hogy egy ágyon fekvés részét saját tárgyalásán – va-

sárnap este végignézte a Kadhafi haláláról szóló televíziós riportot, és rosszul lett. Az első jelentések még arról szóltak, hogy a roham halálos volt, később pedig a szóban forgó informátor arról számolt be, hogy Mubarak kritikus állapotban van, és bármelyik percben meghalhat. Az értesülést nem lehetett megerősíteni: más egyiptomi források szerint Mubarak még csak nincs is az intenzív osztályon, ügyvédje pedig úgy fogalmazott, hogy védenca jó állapotban van. Az egyiptomi hadsereg mindazonáltal úgy döntött, hogy a letartóztatás idejére megerősíti a Mubarakot ellátó kórház védelmét. A bukott vezető egészségi állapota manapság tabutémának számít Egyiptomban, ami csak növeli a zűrzavart – írta a *Russia Today* munkatársa. ◀

Nem teszik többé közzemlére Kadhafi holttestét

Nem teszik ki a továbbiakban közzemlére Moammer Kadhafi holttestét – közölte hétfőn az Átmeneti Nemzeti Tanács (ÁNT) egyik illetékese. Az örök bezárták a hűtőház ajtaját, ahol a négy napja megölt líbiai vezető, valamint egyik fia és volt katonai parancsnoka holttestét őrizték, s ahol líbiaiak sokasága állt sorban, csak hogy saját szemével bizonyosodhasson meg Kadhafi haláláról. A holttesteket őrző fegyveresek műanyag lepedőket tettek alájuk, hogy felfogják a szivárgó nedveket. Mivel a hűtőház ajtaja folyamatosan nyitva állt a sorbanállók miatt, a helyiség nem töltötte be rendeltetését, nem volt képes meggátolni a testek gyors oszlását, és az azokat őrző fegyveresek már maszkokat osztogattak a látogatóknak a bűz elviselésére.

Assange: leállt a Wikileaks

ÚMSZ

▶ Leállnak a publikálással, hogy a pénzszerzésre tudjanak koncentrálni – jelentette be hétfőn Londonban a *Wikileaks* vezetősége, az élen Julian Assange-zsal. „Agresszív pénzfelhajtásba kell fognunk, hogy leromboljuk a blokádot” – fogalmaztak. A blokádot anyagi elszigetelést jelent, a szervezet pénzt kezelő amerikai bankok és pénzügyi szolgáltatók – például a MasterCard, a Visa, a PayPal, és a Bank of America – ugyanis összefogtak a *Wikileaks* ellen, miután Assange-ék elkezdtek közétenni a negyedmillió titkos amerikai diplomáciai táviratot. Assange most azt nyilatkozta, hogy a bankok akciója 95 százalékkal csökkentette a *Wikileaks* bevételeit. A kiszivárogtató törvénytelennek tartja a pénzügyi blokádot. A *Wikileaks* szerint az oldal adományokból származó havi bevételei a blokádot előtt elérték a százezer eurót. Most többféle alternatív módszerrel gondolkoznak, ezek között még az is szerepel, hogy a támogatók postán, borítékban adják föl nekik a készpénzadományait. Assange múlt hét kedden még azt mondta az Amerika-közi Újságíró Szövetség Limában ülésező közgyűlésének videokonferenciáján, hogy a *WikiLeaks* portál nagyon is él, egyre többen támogatják, és pénzügyi helyzete erős, dacára a hitelkártya-társaságok és a PayPal embargójának. A *WikiLeaks* már egy ideje nyíltan beszél a kialakult pénzzavarról, nemrég elismerték, hogy nincs pénzügyi ügyvédtől fogadni Assange egy peres ügyében. Szeptemberben pedig árveréssel próbált meg enyhíteni anyagi gondjain a szervezet, eladásra kínálták például Assange egyik laptopját is. ◀

Győz a bolgár kormánypárt



Roszen Plevneliev, a kormányzó párt elnökjelöltje 40 százalékot kapott

Hírösszefoglaló

▶ A kormányzó konzervatív párt jelöltje, Roszen Plevneliev áll az élen a bulgáriai elnökválasztáson a voksok 39,6 százalékkal, tíz százalékponttal megelőzve a szocialista Ivajlo Kalfint – jelentette be tegnap a választási bizottság a szavazatok 40 százalékának összeszámolása után.

Kalfinnak 29,7 százaléka van, a függetlenként induló Meglena Kuneva volt európai bizottsági tag pedig 14 százalékot kapott – közölte Biszer Trojanov, a bizott-

ság szóvivője. Az október 30-i, vasárnapi második fordulóban ezek szerint Plevneliev és Kalfin mérkőzhet meg egymással. Az elnökválasztással egy időben tartott helyhatósági választásokon Bojko Boriszov kormányfő jobbközép GERB pártja megőrizte a polgármesteri posztot Szófiában és három másik városban: a keleti Burgaszban, a közép-bulgáriai Gabrovóban és az északkeleti Dobricban. Plevneliev vasárnapi „történelminek” minősítette a kormánypárt támogatottságát, tekintettel arra, hogy Boriszov megszorító politikát folytat. ◀

Tovább szorul a nadrágcsíj

Folytatás az 1. oldalról

Tegnap délután tartott sajtótájékoztatóján Traian Băsescu államfő elmondta, a kormányban úgy kell összeállítani a 2012-es büdzsét, hogy az eredetileg megcélzott három százaléknál is kisebb költségvetési hiányt „termeljen”. „Tudnánk pénzt kölcsönözni a nemzetközi piacról, de ez rendkívül sokba kerülne” – fogalmazott az államfő. Arra az újságírói kérdésre, ez azt jelenti-e, hogy a fizetések és nyugdíjak nem nőnek majd a törvény által előírt menetrend szerint, Băsescu leszögezte, a bérek és nyugdíjak semmiképpen nem fognak csökkenni.

Boc az IMF-fel véglegesíti a büdzsét

Emil Boc kormányfő tegnap arról tájékoztatta a jövő évi költségvetés iránt érdeklődő szenátust, hogy a büdzsétervezetést csak azt követően nyújtja be megvitatásra, hogy a sarokszámokat áttekintette az Európai Bizottság (EB) és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) mától Romániában tartózkodó küldöttségével. A miniszterelnök azt követő-



Traian Băsescu további költségvetési megszorításokat kért

Fotó: presidency.ro

en „kért időt”, hogy Mircea Geoană, a felsőház szociáldemokrata elnöke levélben szólította fel a kabinetet, sürgősen

küldje meg a költségvetés-tervezetet, hiszen az alkotmány szerint ennek október 15-ig meg kellett volna történnie.

Băsescu szerint Hollandia nem teljesítette politikai vállalását

„Elvárjuk, hogy Hollandia bírálja felül korábbi álláspontját Románia és Bulgária schengeni csatlakozásával kapcsolatban. Ha ez nem történik meg, a decemberi EU-csúcson a tanács elé viszem a szerződésesség kérdését” – fogalmazta meg országa elvárásait Traian Băsescu román államfő. Hozzátette: az ügyet súlyosbítja, hogy az uniós szakértők több alkalommal is megállapították, a két bal-

káni ország teljesítette a határmentes régióhoz való tartozás technikai feltételeit, ami a csatlakozási szerződés szerint egyetlen feltétele volt a schengeni bővítésnek. Mint ismeretes, a két ország csatlakozásának kérdését napirendre nem vették az uniós bel- és igazságügyi miniszterek szeptember 21-i ülésén, ugyanis Hollandia és Finnország jelezte, megvétózzák, ha szavazásra bocsátják az ügyet.

„Második féldió” holnap

A holnapi rendkívüli EU-csúcst fontosságát emeli, hogy vasárnap este nem tudtak semmilyen döntést bejelenteni az eurózónát sújtó adósságválság leküzdését célzó stratégiával kapcsolatban. Szakértők szerint a holnapi „második féldió” még fontos technikai kérdéseket kell tisztázni. Egyebek között azt is, hogy milyen végleges formát öltson az euróövezeti mentőalap, az EFSF, hogyan lehet az alapot még több pénzügyi eszközhöz juttatni, illetve miként alakuljon a görög államadósságok egy részének leírása. A legtöbb szó arról esett, hogy a bankok követeléseik 50 százalékaról mondanának le, de egyelőre még bizonytalan, hogy erre sor kerül-e. ◀

Általános csomagolás?



Bogdán Tibor

Mintha csak valamiféle jelt adott volna a Nemeszokról távozó finn Nokia, más külföldi befektetők részéről is érkeznek a jelzések arról, hogy készülnek elhagyni Romániát.

Döntésük megviseli a román gazdaságot, amely már korábban is számos fontos nemzetközi beruházóját veszítette el. Bulgáriába települt át például a Policolor. Nem sokkal később a Colgate-Palmolive hagyta ott Brasótot Lengyelország kedvéért, aztán pedig a Kraft is búcsút mondott a Cenk alatti városnak és Bulgáriába tette át vállalatát, majd újabb veszteség érte a romániai gazdasági életet: a Moldovai Köztársaságba költözött a Coca-Cola iasi-i cége. Több beruházó, az ország infrastrukturális állapotait felmérve, eleve lemondott arról, hogy itt nyisson vállalkozást. Az egyik legfájdalmasabb ilyen döntés a Mercedesé volt, amely Románia helyett a magyarországi Kecskeméten indította be – ma már azt is láthatjuk: virágzó gyáregységét. Most pedig az a hír járja, hogy csomagolni készül a kohászati gyáróriás, az ArcelorMittal is. A hír ismét csak meglepte a bukaresti illetékeseket, akik pedig már régóta felkészülhettek erre, hiszen a vállalat tíz esztendője folyamatosan csökkentti alkalmazottai számát, amely 28 ezerről alig több, mint kilencezre esett vissza, miközben az utóbbi években következetesen veszteséggel működött. Mi ez, ha nem fokozatos felkészülés a kivonulásra? Az ArcelorMittal távozása ismét hatalmas csapást jelentene az országra nézve, hiszen négy nagy kombinátot – a galacit, a romanit, a iasi-it és a vajdahunyadit – üzemeltet.

A távozó cégek nyilván nem politikai okokból csomagolnak – amit a Nokia külön is szükségesnek tartott hangsúlyozni. De hát a bukaresti illetékesek is jól tudják ezt, hiszen nem egyszer kaptak már figyelmeztetést, egyebek között Brüsszélből, a bürokrácia, a korrupció visszafogására, a törvénykezés kiszámíthatóvá, átláthatóvá tételére, a trükkös, „pártkliensi méretre szabott” tenderfizetek gyakorlatának felszámolására – mindhiába. A mindenkori romániai politikai elit az ország gazdasági talpra állításánál fontosabbnak tartja saját érdekeit és szempontjait érvényesíteni, most, a gazdasági-pénzügyi válság fenyegetően tornyosuló második hullámának közeledtével is, és a munkahelyeket teremtő, azaz életszínvonalat emelő, következőképpen a válság leküzdésének egyedüli útját jelentő beruházásokat biztosító külföldi befektetők visszatartása helyett a jövedelmeket fogja vissza, az adókat, illetékeket növeli immár elviselhetetlen módon.

Ha ez így megy tovább, akkor előbb-utóbb előáll a korabeli viccbeli helyzet, miszerint Gheorghe Maurer miniszterelnök Ceaușescu-nak arra az aggodalmára, hogy ha szabad utazást adnának a románoknak, akkor csak ők ketten maradnának az országban, azt válaszolta: igen, te és a feleséged.

Koalíció: nincs kompromisszum

Cs. P. T.

Lapzártánkkor még tartott tegnap este a Demokrata Liberális Párt (PDL) és az RMDSZ politikusaiknak egyeztetése a választási törvény módosításáról, ám a jelek szerint a felek nem tudnak kompromisszumra jutni a kérdésben. „Várhatóan úgy állunk fel az asztaltól, hogy újabb dátumot kell kitzűznünk a tárgyalások folytatására” – mondta lapunknak az egyeztetések szünetében Márton Árpád. A képviselőtől nem tudtunk meg részleteket arról, hogy miről zajlanak a legnagyobb viták, s arról sem, hogy a PDL valóban elfogadta az országos listák bevezetésére vonatkozó korábbi RMDSZ-es javaslatot. Lapunk úgy tudja: a kisebb koalíciós alakulat kemény feltételekhez köti a honatyák számának csökkentését, ezeket a nagyobb kormánypart nem kívánja teljesíteni. Mint korábban beszámoltunk róla, Mircea Toader, a PDL képviselőházi frakciójának vezetője vasárnap már arról beszélt: pártja elfogadta az RMDSZ-nek azt a kérését, hogy az egyéni választókerületekből bejutó honatyák mellett a pártok által összeállított országos listákról is képviselői mandátumhoz lehessen jutni. A politikus bejelentésének hírértékét növelte, hogy korábban Traian Băsescu államfő leszögezte: hallani sem akar az országos listák bevezetéséről. Mint ismert, a koalícióban „csomagban” tárgyalják a pártok a választási törvény módosítását a jövő évi választások összevonásával. Az RMDSZ az összevonással csak abban az esetben ért egyet, ha az új választási törvény nem gyengíti a kisebbségek parlamenti képviseletét. A szövetség elképzeléseit támogatja a kisebbségek frakciója is. ◀

A parlamentben Mihály király



Mihály király (balra) tegnap családja körében érkezett a Román Nemzeti Banknál tartott ünnepi ebédre

Fotó: Tofan Levente

ÚMSZ

Többek között a képviselőház rendszalagját kapja ma ajándékba a honatyáktól a 90. születésnapját ünneplő Mihály király. Egyelőre nem szivárgott ki, hogy a tiszteletére összehívott ünnepi plenáris ülésen miről beszél a volt uralkodó. A szónoklat annál is inkább izgalmasnak ígérkezik, hogy Mihály király meghívását az ellenzéki pártok erőszakolták ki. A plenáris ülést kezdeményező Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke, Crin Antonescu tegnap az országnak nyújtott rendkívüli lehetőségnek nevezte Mihály király meghívását. „A II. világháború idején hivatalban levő államfők utolsó képviselőjeként Mihály király minden tiszteletet megérdemel. Meghívása politikai gesztus volt a részünkről, és rendkívüli örömmel tölt el, hogy átvitük a parlamenten” – fogalmazott Antonescu.

A PNL javaslata eredetileg a Demokrata Liberális Párt (PDL) ellenkezésébe ütközött, ugyanis a nagyobbik kormánypart a Traian Băsescu államfő által meghatározott vonalat követve ellenezte a volt uralkodó „megdicőülését”. Roberta Anastase, a képviselőház demokrata liberális elnöke szerint a törvényhozásban meghívottként csak az államfő, más országok elnökei és nemzetközi szervezetek képviselői szólalhatnak fel. Utóbb a nagyobbik kormánypart módosított álláspontján, mi több, a királypártiságot nyíltan felvállaló Theodor Paleologu PDL-alelnök pofátlanságnak minősítette alakulata álláspontját. „Korrigálandó Traian Băsescu júniusi nyilatkozatát, nekünk kutyakötelességünk meghívni a királyt október 25-én” – mondta Paleologu. A PDL-s politikus az államfő azon nyilatkozatára utalt, amelyben Traian Băsescu leárulózta Mi-

hály királyt. „Mindannyian továbbra is nagyszerű hazafias cselekedetnek tartjuk a király lemondását. Nem. Ez az ország érdekeinek előlulása volt a király részéről” – fogalmazott a BI kereskedelmi televízióknak adott interjúban Băsescu. Az államfő később sem hagyott fel a volt uralkodó támadásával, szerinte a románok 80 százaléka azt kívánja, hogy megválaszthassa államfőjét, ugyanis „mi történik akkor, ha valamelyik örökös fogyatékos lesz. A nyakadon marad államfőként?”. Traian Băsescu kijelentését az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) is elítélte, nyilvános figyelmeztetésben részesítette az államfőt. Elemzők szerint Băsescu viszonya 2009-ben romlott meg az uralkodói familiával, amikor Radu herceg, a királyi család tagja bejelentette, hogy indulni kíván a soron következő elnökválasztáson. ◀

Román lapszemle

Gyanús körülmények között halt meg börtönében a maffiózó Sergiu Băhăian bérnyilkosa. A Băhăiant vallomásaival börtönbe juttató Valentin Slepac a vád legfőbb tanúja lett volna. (Click) ▶ Közel 200 löfegyvert és több mint hétezer töltenyt koboztak el az országban a rendőrök magánszemélyektől, közülük 200 ellen bűnvádi dossziét állítanak össze. (România liberă) ▶ Az Avram Iancu-bábu felakasztásával a román közvéleményt felkavaró Csibi Barna kijelentette: a népszámláláson székelynek vallja magát, mert így joga lesz az önrendelkezéshez, a magyar lakossággal szemben, amely csak kisebbségnek minősül Romániában. (Curentul)

Tragikus történelmi figura

Ma tölti be 90. életévét Románia volt királya, I. Mihály. A hatéves korában az ország trónjára került uralkodó pályafutásának és tevékenységének értékelését illetően eltérők a vélemények. Hívei szerint az európai királyi családokkal fennálló rokoni és baráti kapcsolatainak köszönhetően trónra kerülése kisegítene az országot jelenlegi válságos helyzetéből, mások viszont – mint például nemrégiben Traian Bănescu államfő – árulónak tekintik, amiért 1947. decemberében – igaz, a szovjet fegyverek árnyékában – lemondott trónjáról.

Bogdán Tibor

► Uralkodóként Mihály királynak nem sok beleszólása volt az ország dolgaiba. Kiskorú lévén, régensek uralkodtak helyette, és bár hivatalosan rangok és tisztségek, titulusok egész sorát birtokolta, az ország vezetését gyakorlatilag Ion Antonescu marsall, fasiszta diktátor kezében összpontosult.

Mihály király – a zöldinges?

Hazai történészek közül többen is felróják a volt uralkodónak azt, hogy 1940-ben közeli kapcsolatokat ápolta a fasiszta vasgárdista mozgalommal. A viszony olyannyira szoros volt, hogy Mi-

hály 1940-ben egyenesen egy vasgárdista rendezvény keretében ünnepelte meg névnapját, egybemosva nevét ezzel a zöldingesek szervezetével. Bizonyítékok vannak arra vonatkozóan is, hogy az ünnepséget követően Mihály a vasgárdisták zöld ingében fényképezette le magát a város leghíresebb fotószalonjában, sőt, édesanyja társaságában megáldotta a legionáriusok harci zászlaját. Este pedig a fasiszta Olaszország és a náci Németország hivatalosságaival együtt a vasgárdisták Râpa Galbenă nevű klubjában adott fogadással folytatta az ünnepelést.

A tapasztalatlan és a politikai ügyekben járatlan, mi több, naiv uralkodót állítólag

megettésztette az, hogy látványosan Ion Antonescu marsall is rokonszenvezett a legionárius mozgalommal.

Üres kézzel vagy milliókkal?

Mindmáig ellentmondások és élénk vitákat váltanak ki lemond(at)ásának körülményei is. Hívei azt állítják, hogy a kommunista hatalom képviselői revolverrel és zsarolással kényszerítették ki távozását, azzal fenyegetve meg, hogy ártatlan egyetemisták ezreit lövik halomra, ha nem írja alá a trónról való önkéntes lemondását.

Nem világos az sem, hogy – amint hívei mondják – gyakorlatilag üres kézzel hagyta-e el az országot, vagy ellenfe-

leinek van igazuk, akik szerint jelentős vagyonnal távozhattott.

A negyvenes évek román külügyminisztere és miniszterelnök-helyettese, Mihai Antonescu vallomása szerint Mihály királynak gondja volt rá, hogy előzőleg kérje az ország aranytartalékainak egy részét, továbbá kétféle svájci frankot átirassanak a nevére. Az összegre az országból való kényszerű menekülése esetén lett volna szüksége. Az uralkodó annyira ragaszkodott ehhez, hogy Antonescu marsallnak durván meg kellett tagadnia kérését. Így Mihály király végül is anyagi háttér nélkül maradt, de nagyrészt elvesztette az európai királyi házak és a román emigráció támogatását is.

Az tény, hogy a kommunista hatalom kárpoztásban részesítette a trónról történt lemondása fejében. A király életrajzírója, Arthur Gould Lee szerint Gheorghe Gheorghiu-Dej kommunista vezér felajánlotta neki, hogy teljes személyes vagyonát, minden jövedelmét megtarthatja. A Korona pénzügyeinek intézője kérte a királyi ház 1947. évi teljes jövedel-

mének átadását, ami nagyjából 4 millió svájci franknak és ötvétezer dollárnak felelt meg. A kommunista történetírás szerint egyébként I. Mihály egész megrakott szerelvényt hagyta el az országot 1947. december 30-i lemondását követően.

Tehetetlen volt

Történészek azt is furcsának találják, hogy a volt román uralkodó svájci, versoix-i száműzetésében nem vált a román emigráció vezetőjévé – jóllehet ebben a legnagyobb mértékben érdekelt volt, mindemellett pedig kellő erkölcsi és társadalmi pozícióval is rendelkezett hozzá. Ehelyett évtizedeken át visszavonultan élt, gyakorlatilag a névtelenségbe süllyedt, miközben az ellenállást az egykori vasgárdisták, továbbá volt román diplomaták szűk csoportja vállalta magára.

Adrian Cioroianu történész, volt külügyminiszter szerint Mihály király tragikus alakja a román történelemnek, aki tehetetlennek bizonyult mind Antonescu marsallal, mind a szovjet megszállókkal, mind pedig a román kommunistákkal szem-

ben. Hatásköre igen korlátozott volt, lehetőségei pedig szűkre szabottak, mivel atipikus időszakban, a nemzeti válság körülményei között került trónra, amikor a fasiszta diktátor, Ion Antonescu igencsak keveset adott a király alkotmányos jogaira. Az országot és a hadsereget de facto Antonescu vezette. Mihálynak arra sem lett volna lehetősége, hogy megállítsa a román hadsereget a Dnyeszternél, elkerülve ezzel az oroszországi háborús kaland tragikus következményeit.

De abban sem volt szerepe, ami 1944. augusztus 23-a után bekövetkezett az országban. Antonescut sem ő adta az oroszok kezére – minden, ami történt, annak a következménye volt, hogy Románia nem az amerikai, hanem a szovjet érdekszférába került. A – Traian Bănescu által is megfogalmazott – vád kapcsán, miszerint a király lemondásával elárulta népét és országát, Cioroianu úgy véli, ha nem írta volna alá távozását, akkor a kommunista hatalom erőszakkal távolította volna el az országból, de akár „öngyilkosságát” is megrendezte volna. ◀

Kilencvenéves a második királypuccs

Ezekben a napokban van kilencven esztendeje, hogy az utolsó magyar király, IV. Károly másodszor is megkísérelt visszatérni a trónra. A háborúban győztes hatalmak és az utódállamok nyomására azonban a kormányzó Horthy Miklós kénytelen volt megakadályozni a „királypuccsokat”.

Gyulay Zoltán

► Az első világháború végén összeomlott a vesztes Osztrák–Magyar Monarchia, az 1916-ban megkoronázott Habsburg IV. Károly (I. Károly néven osztrák császár) 1918. november 11-én felfüggesztette osztrák császári, majd 13-án magyar királyi jogainak gyakorlását. Károly nyilatkozatában lemondott a részvételről a magyar ügyekben, és előre elismerte a döntést az új magyarországi államformáról. A királyságot 1918. november 16-án népköztársaság váltotta fel, majd 1919. március 21-én deklarálták az augusztus 1-jéig létező Tanácsköztársaság megalakulását.

Az első királypuccs

A Kommün leverése után az ellenforradalmi rendszer nemzetgyűlése 1920. február 27-én elfogadta az 1920. I. törvénycíkket „az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről”. Az államfői teendők

ideiglenes ellátására bevezette a kormányzó intézményét; a tisztségre március 1-jén Horthy Miklóst választották meg. Létrejött a király nélküli királyság. IV. Károly azonban nem tett le szándékáról, hogy visszatérjen a trónra. Cselekvésre szánta el magát: svájci száműzetéséből 1921. március 26-án hamis útvélel és álöltözetben Magyarországra érkezett. Szombathelyen Teleki Pál miniszterelnökkel, majd másnap Budapesten Horthy kormányzóval találkozott, de órák alatt kiderült, hogy a restaurációnak semmi esélye nincs: az antant hatalmak figyelmeztették Horthyt, hogy „nem tolerálják Károly visszatérését”, a szomszédos államok – köztük a megnövekedett területű Románia – pedig a tiltakozás mellett részleges mozgósítást rendeltek el.

Április 3-án a nagyhatalmak közös jegyzékben szögezték le: nem tűrik el a Habsburgok restaurációját, s a hadsereg hamarosan az országon belül is Károllyal szemben lépett fel. Károly



A királypuccs repülőgépe: IV. Károly a világ első merevszárnyú gépevel próbált „visszarepülni” trónjára

engedett a nyomásnak: április 6-án elhagyta az Magyarországot, s ezzel véget ért az első – úgynevezett húsvéti – királypuccs.

A második királypuccs

Károly 1921 őszén még egyszer kísérletet tett a trón visszaszerzésére, akkor azonban már nem bízott Horthy lojalitásában. Felesége társaságában 1921. október 20-án újból Magyarországra utazott: ezúttal egy Junkers típusú repülővel, amely a világ első merevszárnyú, alumíniumvázú gépe volt. IV. Károly és az őt

támogató magyar katonatisztek Zürichben belföldi sétatrepülés ürügyén bérbe vették a svájci Ad Astra légitársaság F13-asát, felszállás után azonban Magyarország felé vették az irányt, és mintegy négyórás út után megérkeztek a Sopron közelében található Dénesfára. (A gépet az az 1934-ben elhunyt Fekete Örs százados vezette, aki az első világháborúban Isonzónál történetesen e sorok írója édesapjának pilótája volt.) Másnap a katonaság felesküdt a királyra, ő pedig Rakovszky István személyében miniszterelnököt nevezett ki. Ugyanezen a na-

pon Bethlen István tényleges miniszterelnök Pécsen beszédében leszögezte, hogy a kormányzat az 1920. I. törvénycíkk alapján áll, de elismerte, hogy „vis maior” (például forradalom) esetén a király legitím joga nem szűnik meg, a királyi jog gyakorlásának feltételeit csak tárgyalás útján lehet rendezni.

Károly 22-én vonattal indult Budapestre. Az alig négyórás utat azonban két nap alatt tette meg: szerelvénye szinte minden állomáson megállt, ahol a katonai helyőrségek és a polgári vezetők hűségesküvet tettek neki. Károly és csapatai akadálytalanul jutottak el Budaörsig, ahol hadállásokat foglaltak el. Természetesen most sem maradt el az antant tiltakozása, az utódállamok casus bellinek (háborús oknak) minősítették a volt uralkodó jelenlétét. Károly az országon belül sem számíthatott sok támogatóra: a hadsereg, a polgárság java része Horthyt támogatta, s nem állt mellé a legitimista, de szabad királyválasztó kiszagdapárt, valamint a stabilizációval elégedett nagytőke sem.

A „budaörsi csata”

Október 23-án a tragikomikus „budaörsi csatában” a reguláris hadsereg és az egyetemista önkéntesek szétszórta a királypárti egységeket. A katonák többnyire egymás fejé fölé céloztak, így a „csatának” alig 16 áldozata volt. (Budaörsön ma a Csata utca őrzi az esemény emlékét, a rendszerváltozás után pedig a Max Károly utcát átkezesítették Károly Király útnak.) Az exkirályt másnap – ugyan királynak kijáró külsőségek közepette, de mégiscsak fogolyként – Tihanyba vitték, majd november 1-jén átadták az antant megbízottainak, akik családjával együtt a távoli Madeira szigetére szállították. Károly itt töltötte az életéből még hátralévő rövid időt, 1922. április 1-jén vitte el a spanyolnátha. Az utolsó Habsburg császárt és magyar királyt II. János Pál pápa 2004. október 3-án Rómában boldoggá avatta. ◀

Lap-top

A nap címe. Hét év múltán előkerült Traian Bănescu titkos dossziéja. A hatóságok a vádat az elnök mentelmi jogára hivatkozva ejtették, Oana Stancu, *Jurnalul național*

Magyarázat. Ha Oana Stancu, az ismert műsorvezető oknyomozó írása nem hamisít, akkor egyszerűen arról van szó, hogy államfőnk velejéig korrupció. Azt, hogy hajóskapitány korában angróban csencselt, maga ismerte el – ez volt az ő ellenállása a kommunista diktatúrával szemben. Most viszont ingatlan-adásvétel révén elkövetett pénzmosásról van szó, amely hét évvel ezelőtt egy szép, testes dossziében öltött testet. Amely egyenesen a hűvösre küldte volna a volt főpolgármestert, ha az – már akkor homályos módon – nem került volna az ország élére. Oana Stancuék most ismét előkerítették a dossziét, abban a lezárt állapotban, amelybe öt nappal azt követően került, hogy T. B. államfő lett. A bezárás indoklása (nem a tettesé, az ügycsomó) lefegyverző: a pénzmosás elleni hivatal (majdnem olyan szép neve van, mint az ANI-nak, csak nem jut eszünkbe) nem azt mondta ki, hogy a bizonyítékok nem perdöntőek, még célra vezetőbben, hogy Bănescu bűnös, hanem azt mondta ki szó szerint – teljesen illetéktelenül, mert hatáskörén kívül –, hogy az államfőnek mentelmi joga van! A történet bonyolult, de nem zavaros, a pénzmosáson tortahab egy cuki telekspekuláció; elég az hozzá, hogy Oana Stancuék kezdeti próbálkozásai, hogy a dossziét megszerezzék, azon buktak el – még egy kis törvénysértés –, hogy államtokról van szó! Fontos megjegyezni, hogy nem a Mihăileanu utcai ellopott lakásról, sem a nagyobbik lány Popoviciu-féle palotájáról van szó! (Ezekben az elnök annyira ártatlan, hogy fel sem merül olyasmi, mint a pénzmosás esetében kiróható tucat évi börtönbüntetés.)

A nap állírá. Elena Udrea és Roberta Anastase vezényletével a titkosszolgálatok kidolgozták az államtitok új meghatározását, amelyet Codruța Kövesi kötelezővé fog tenni: államtitok az, amit Traian Bănescu követett el, de mások nem tudhatják meg. Ugyanakkor fokozták a büntetéseket az államtitok megsértéséért.

Minden napra egy mondat

„Azok, akiket embertársaik nem érdekelnek, a legnagyobb nehézségekkel küzdenek az életben, és a legnagyobb akadályt jelentik mások számára.”

Alfred Adler

A király

Ma beszédet mond Románia volt királya a parlamentben. Még nem tudhatjuk, hogy mit fog mondani, de az esemény alighanem protokolláris lesz. Az ország utolsó életben lévő volt királya 90 éves lett, a meghívás ebből az alkalomból történt.

Jellemző módon azonban a hazai politikai elit most sem – mint ahogyan a hazai monarchia 81 éves történetében sohasem – tudott felülemelkedni az aktuálpolitikai szempontokon, képtelen volt a ritka történelmi pillanatot adekvát értelmezésére. Pedig igazán megtehetné volna. A monarchia visszaállításának „veszélye” egyáltalán nem fenyeget az egykori államfő részéről, a neki megadott tisztelet pedig a jelen helyzetben is természetesen emberi gesztusnak minősül. Ennek ellenére a kezdeményező Nemzeti Liberális

Párt ötlete sem volt mentes a pártérdektől. A meghívás gondolata azt követően vetődött fel, hogy Traian Bănescu lehaáarulózta a királyt és burkoltan rehabilitálni igyekezett a há-



Székely Ervin – borús bűnös Antonescu

marsallt, hiszen égetően nagy szüksége van a nacionalista szavazatokra is. A kormányerők szolgálékúségére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy reflexből visszadobták a kezdeményezést, majd amikor szociológusai jelentették ennek kedvezőtlen hatását a közvéleményre, akkor – szabályzatellenesen – ismét napirendre tűzték a már letárgyalt kérdést és megváltoztatták véleményüket (az eset pedig alkalmas adott Traian Bănescunak arra, hogy kiegészítse Mihály király megbélyegzését a „fogyatékkal élő” jelzővel).

Ez az arcpírító történet azonban már nem tudja számottevően súlyosbítni a Hohenzollern Ház utolsó uralkodójának tragikus sorsát. I Mihály király túl fiatalon keveredett a második világháború konfliktusába. Valójában sohasem gyakorolta a királyi előjogokat, ténykedésének partitúróját a kamarilla, a vezető politikai erők irták. Ez a megállapítás érvényes az 1944. augusztus 23-i kiugrás levezénylésére is. Innen pedig már egyenes út vezetett az

1947-es lemondás alkotmányellenes kizsárolásához és az azt követő emigrációhoz és mellőzéshez. Számára az 1989-es fordulat sem jelentett lényeges változást.

Pusztán léte, visszatérési szándéka politikai viták keresztüztübe helyezte, és ezen az

sem változtatott sokat, hogy 1996-ban aktívan bekapcsolták a NATO-csatlakozásért folyó lobbiba, hogy aztán érdemeinek hallgatóságos elismerésével visszaszolgáltassák ingatlanjainak egy részét. A helyzet mára csak annyiban változott, hogy a monarchia restaurációjának ellenzéki szándékával most nem a PSD, hanem a PDL riogatja bárgyú hallgatóságát.

Mihály sorsa azonban nem tekinthető egyedinek családjá történetében. Valójában a román politikai elitnek sohasem volt szüksége királyságra, és nem is értette ennek az intézménynek a lényegét, pártok fölöltti működésének rációját (mint ahogyan a köztársasági elnöki tisztség megértésével is óriási gondjaik voltak a tisztség viselőinek). Amikor 1866-ban az elszegényedett

német arisztokrata család hercegét, Karl Eitel Friedrich Zephyrinus Ludwig von Hohenzollern-Sigmaringen-t Romániába hívták és I Károly néven megkoronázták, akkor sem az alkotmányos monarchia megeremtelése volt a cél, hanem az, hogy A.I. Cuza tarthatatlanná vált uralkodásának kompromisszumos megoldással vessenek véget.

Ettől a pillanattól kezdve a román politikai pártokat egyfolytában zavarta a királyok jelenléte, és minden eszközzel megpróbálták – olykor sikerrel –, nyomást gyakorolni rájuk, hogy bevonják őket az egymással folytatott politikai csatározásaikba. Románia nem értette a királyait, azok pedig többnyire nem értették meg küldetésüket. Jelenlétük az ország élén nem változtatott a román politika dâmboviui, kisszerű és haszonelvű jellegén. Uralkodásuk nem vetett gátat sem a kisebbségellenes, asszimilációs sem pedig a nyílt antiszemita tendenciáknak. Nemzetközi presztízst inkább a romániai demokrácia-deficit leplezésére, mint annak korrekciója érdekében vetették latba, ám ennek ellenére idegenek maradtak a román politikai elit számára.

Boldog születésnapot, felség!

Renomé



Horváth István

Ütemre tapsol

Minden író, ha valóban író, önálló egyéniség. Amikor belép a kommunista pártba, oly lépést tesz, amit talán egyetlen más kor, egyetlen más mozgalom írója sem tett: önként aláveti magát egy felső akaratnak, amely igen gyakran ellenkezik az ő akaratával; egy kerek és zárt gondolatrendszernek, amely nem tűri meg, hogy az ő gondolatai eltérjenek tőle, s ezzel együtt voltaképpen még egy meghatározott érzelmi rendszernek is, hiszen azt, hogy mit kell szeretni és mit gyűlölni, kire kell mosolyogni és kire kell mennydörögni, ugyancsak a párt határozza meg.

„Kommunista író”: ez a neve neki is, társának is, aki mellette ül az írószövetségi taggyűlésen, akivel egyszerre emeli fel a kezét, amikor szavazni kell, egy ütemre tapsol, amikor mindenki tapsol, együtt menetel a május elsejei felvonulásban, egy Marx- vagy Vorosilov-portrét emelve magasba.

Csak hogy ő harminc éves és a szomszédja hatvan; neki németes a műveltsége, a társának franciás; szerinte a rímtelen versek a szépek, a szomszédja esküszik a rímekre; egyikük katolikus, a másik zsidó; ő nagy költőnek tartja Majakovszkijt, a szomszédja felfújta hólyagnak; itt már egy kis baj van – szerencsére a szomszédjával: mert Majakovszkijt Sztálin nagy költőnek tartotta, tehát nagy költő; igaz viszont, hogy a szomszédja azzal védekezhet: Lenin nem sokra becsülte ezt az orosz futuristát. De mivel védekezhet ő, akinek nem tetszett a *Szibériai Rapszódia* című film, márpedig köztudomású, hogy ez a film Sztálin kedvenc filmje, és Lenin nem nyilatkozhatott róla, minthogy huszonöt évvel a halála után készült.

Aczél Tamás – Méray Tibor: *Tisztító vihar* (1958)

SZELLEMI DÉZÉS

Ez is demokraszija

Szinte felekezeti háború embrionális formáját öltötte a koptok tüntetése, amelyet egy dél egyiptomi templomuk elleni támadásra hívtak össze. A reakciókat, amelyek vallások összecsapásától féltették Kemet földjét, az puhította, hogy a tömegben eredetileg nem csak Egyiptom fogyó keresztényei, de muszlim polgárok is voltak. Amennyiben az arab tavasz toposz-országainak egyikében egymásnak esnek a kereszt és a félhold árnyékában élők, ez egy cseppet se megnyugtató, hiszen szédítő mélységet kap az a politikai bográc, ahol most is főnek a gyenge szekularista és az izmos iszlámista pártok. A homlokráncok mélyebbek, ha a „csak” vallási konszenzushiánytól eljutunk egy forradalmi hullámig, amely már az egyiptomi katonai klikk választótologató, új alkotmányalkotó, majd-ráéremése ellen lázadó civilszféra harcát jelzi. A líbiai Kadhafi haláláig/megöléséig (ami fejleményeiben egy teljesen új forradalom-fejezetet jelent), a Közel-Kelet-ki-kelet alapeseménye volt Kemet megfosztása Mubarakról, az események azonban itt már nem jelentenek valós forradalmat. Hiányzik az egyik fő alkotóelem: a teljes rezsimváltás. Egyiptom (ahogy Pakisztán is) katonai állam, elég, ha a három államfő-generációt nézzük: Nasszer, Szadat, Mubarak is hadfi volt, hatalomra jutásukban, annak megtartásában mindig számíthattak a hadseregére.

Egyiptomban, ahogy Iránban is, a hadsereg nem csupán egy lábat jelent a nagy állami terület-terület alatt, hanem egy birodalmi birodalmat, amelynek bankjai, biztosítótársaságai, gyárai, hotelhálózata, építőipari létesítményei, nyomtatott és sugárzott média összetevői vannak. Nem csoda, hogy Kairó vezetői (a szociális rétegek képviselői is) rögtön kényszerrel érezték, hogy ellopják a forradalmat, és védjék szerteágazó gazdasági érdekeiket, az átlagos egyiptomi polgárral szemben is, ha kell.

Hatalmi pasziánszukban azonban aggasztó kártyák következtek, amikor a kopt „felkelés” letörésében túlzott erővel óvták a nyugodt, pénztermelő állam érdekeit, és bár lehet, hogy az áldozatok pusztán buzgó mócsingságnak vagy fegyvernöki zöldfülűségnek, tán a permanens tüntetésekkel szemben kialakult katonai legyenlégmárnak köszönhetők halálukat, a túlkapás visszacsapott a hadseregére.

Ha már civilek fordulnak egy, a totalitarizmus látszatdemokrata páncéljába visszafaroló hatalom ellen, akkor az eddig csak veszélyeztetett békés néphatalmi folyamatok perverz árnyalatot kapnak, és a külső kihívások hiányában saját országára visszaforduló, harapni akaró hadigépezet létjogosultsága igencsak megkérdőjeleződik.



Ady András

Körgyűrű, sztrádaígérettel

Sipos M. Zoltán

► Két örömhír adott okot bizakodásra a minap a hazai, elsősorban erdélyi autósok számára: a kolozsvári körgyűrű hétvégi avatóján jelentette be a szállítástügyi miniszter, hogy európai uniós forrásokból finanszírozják az észak-erdélyi autópályát a további építését.

„Jó hír, hogy végre elkészült a rég várt útszakasz, így egy csomó üzemanyagot és főleg időt tudok majd megszórolni. Gyakran járok teherszállító autóval a Brassó-Nagybánya útszakaszon, és elég kényelmetlen volt eddig a nagyobb városokon áthaladni, főleg Kolozsváron volt idegesítő bekerülni egy-egy forgalmi dugóba. Ha jól belegondolok, ezen a várost kikerülő útszakaszon ezután egy-másfél órával hamarabb jutok majd célhoz” – fejtegette lapunknak egy kamionszofőr annak kapcsán, hogy hétvégén hivatalosan is átadták az Apahida és Bányabükk (Válcele) közötti, Kolozsvárt kikerülő útszakaszt.

Bár a 2006-ban megkezdett körgyűrű avatója több ízben is módosult, a munkálatokat ezúttal sikerült a legutóbb kitűzött november 10-i határidő lejárta előtt befejezni. Ezt külön honorálta a munkásoknak Emil Boc: a miniszterelnök korábbi ígéretéhez híven sörösládákkal megrakodva érkezett az ünnepélyes át-

adásra. Az ünneplésen azonban nem csak az Ursus sör volt „hazai”, a kormányfő stílusosan, román gyártmányú Dacia Duster személygépkocsival próbálta ki a 24 kilométeres útszakaszt.

„A körgyűrű a kolozsváriak régi álmát teljesíti be: ezentúl nem lesznek majd kamionok a Tordai úton, a

Pata utcán, sem a központ-hoz közeli városrészekben, és az általuk okozott balesetek kockázata is megszűnik” – fejtette ki beszédében Boc. A miniszterelnök sietett leszögezni: az, hogy a munkálatok öt évig elhúzódtak, a korábbi liberális kormány és a megyei tanács akkori vezetőinek rovasára írható.

A terelőút átadásának fényét emelte, hogy Anca Boagiu szállítástügyi miniszter itt jelentette be, hogy megállapodás született az Európai Unió illetékeseivel arról, hogy közösségi alapokból épülhessen tovább az észak-erdélyi autópályát, miután sikerült módosítani az amerikai autópályá-építő Bechtel társasággal kötött szerződést. Mint mondta, épp a héten írják ki az új pályázatokot a kivitelezésre. A jó hírről a helyszínen értesült Emil Boc megerősítette, hogy jelenleg a Gyalu-Magyarnádas közötti autópályaszakasz építése van napirenden, ezt majd a Marosvásárhely-Torda, illetve a Gyalu és Bors közötti útvonalak követik.

Megfigyelők szerint az uniós támogatás komoly átörökös lenne az évek óta „halódó” autósstráda-projektek számára. Gazdasági szakemberek már régóta figyelmeztetnek, hogy a hiányos útinfrastuktúra miatt az ország jelentős beruházástól esik el, ráadásul többletterheket ró a működő vállalkozásokra is. ◀



„Az autópályaprojektek folytatódhatnak” – jelentette be Emil Boc a kolozsvári körgyűrű felavatásakor

Nokia: titokban zajló telekvita?

S. M. Z.

► A Nokiának egykor átengedett 90 hektárnyi nemeszsuki telekegyüttesből 76 hektárra tart igényt Kolozs Megye Tanácsa – jelentette ki Alin Tișe megyei tanácselnök, aki szerint már meg is kezdődtek a tárgyalások erről az üzem képviselőivel. „A gyár vezetősége eladná vagy bérbe adná más, itt befektetni kívánó cégeknek a gyár épületét. A megyei tanács elnökeként, azaz tulajdonosként, azt kértem a Nokia üzem vezetőségétől, hogy szigorúan arra a 14 hektárra korlátozza ezen terveit, amelyen a gyár épületei vannak, a fennmaradó 76 hektárra ugyanis igényt tartunk”

– nyilatkozta a Mediafaxnak Alin Tișe, hozzátéve, az önkormányzat nem engedheti meg magának, hogy kihasználatlanul hagyjon több tíz hektárnyi területet, miután 15 millió eurót költött az infrastruktúra kiépítésére.

Mellőzött bizottság

Az ügy külön érdekessége, hogy a tanácselnök által felvetett telekintézkedésről a Nokia-megállapodás kivizsgálására és a kártérítési igénylés megállapítására összehívott bizottság tagjai csak utólag értesültek – ráadásul a médiából. „Alin Tișe úr és a Nokia vezetősége közti tárgyalásokról is csak az újságokból, illetve a rádióból értesültem, a bi-

zottság tagjait, de ha jól tudom, a megyei tanács más tagjait sem avatták be ezekben a tárgyalásokba” – mondta el lapunknak Sztranyiczki Szilárd, a Nokia-bizottság egyik tagja. Hozzátette: legutóbbi ülésük óta, amikor hozzáférhettek a finn gyártóval kötött szerződés teljes tartalmához, az elnök nem hívott össze újabb megbeszélést. „Azóta gyakorlatilag szünetel a bizottság aktivitása” – szögezte le érdeklődésünkre.

Bérbe adnak

A nemeszsuki Tetarom 3 ipari park 154 hektárnyi területének nagy részét, 90 hektárt a Nokia kapott használatba, még 2008 folyamán.

Ebből mindeddig csupán 14 hektárt hasznosított – ekkora területen fekszik a gyár -, a fennmaradó 76-ot pedig a beszállító cégeknek tartott fenn, amelyek soha nem érkeztek meg Nemeszsukra.

Tișe nem rejtette véka alá, hogy a tanács reményeket táplál a „parlagon heverő” telkek bérbeadása iránt – annál is inkább, hogy az utóbbi időben egyre több külföldi cég mutatott érdeklődést a nemeszsuki ipari park iránt. Mint arról korábban beszámoltunk, legutóbb a kínai ZTE képviselői tartottak a megyében terepszemlét, de az önkormányzat már a Bosch csoport képviselőivel is tárgyalásokat folytatott. A megyei önkormányzat képviselőinek korábbi megítélé-

se szerint a héten befejeződik a három évvel ezelőtt kötött – máig titkosított – megállapodás alapos áttanulmányozása, így október végéig eldől, hogy a megye milyen követeléseket támaszthat a finn céggel szemben. A megyei elöljárók arra is ígéretet tettek: közvetíteni fognak az elbocsátandó dolgozók végkielégítésének ügyében is, emellett pedig az érintettek átképzéséről is gondoskodni kívánnak.

A Nokia szeptemberben jelentette, be, hogy leállítja nemeszsuki üzemének működését, amelynek következtében mintegy 2200 személy marad munka nélkül a megyében. A gyár teljes bezárása idén decemberig fog befejeződni. ◀

A költségvetés az IMF-re vár

ÜMSZ

► A jövő évi költségvetés sarokszámait szerepelnek az első és legfontosabb témák listáján a Nemzetközi Valutaalap (IMF), Európai Bizottság és Világbank ma kezdődő bukaresti látogatásának programjában. Mint ismeretes, annak ellenére, hogy már rég késésben van a 2012-es költségvetés elfogadásának menetrendje, a román hatóságok addig kívánnak, amíg a washingtoni pénzügyminiszter rá nem bólint a költségvetésre. Jeffrey Franks, az IMF romániai küldöttségvezetője az Agerpresnek adott nyilatkozatában hangsúlyozta: a jelenlegi világgazdasági helyzet bizonytalanságára való tekintettel különösen fontos, hogy Bukarest betartsa külföldi hitelezőinek tett vállalásait, főleg a gazdasági reformokat illetően. Meggyőződése szerint a kormány tartja magát a jövőre kitűzött 3 százalékos költségvetési hiánycélhoz, és minden kiadási tervét ennek fogja alávetni. Franks reményét fejezte ki, hogy a választási év dacára az ország döntéshozói félreteszik politikai nézetkülönbségeiket és belátják, hogy csak egy „egészséges gazdaságpolitika akadályozhatja meg az eurózóna válságának terjedését, és lehet az alapja a fenntartható fejlődésnek”.

Mint korábban beszámoltunk róla, a kormány több minisztere leginkább a nyugdíjak aktualizálását, illetve a társadalombiztosítási hozzájárulások csökkentését szorgalmazta volna, ám a Pénzügyminisztérium mindannyiszor leszögezte: a költségvetést érintő bármilyen döntés csak az IMF-látogatást követően láthat napvilágot, amit Emil Boc miniszterelnök tegnap újból megerősített. Traian Băsescu államelnök arra kérte a kormányt, szorítsa jövőre 3 százalék alá a költségvetési deficitet. Az IMF, EB és Világbank képviselőiből álló küldöttség májtól november 7-éig tartózkodik az országban. ◀

Váradai gazdaságösztönzés

Totka László

► Hamarosan közvitára bocsátja, decemberben pedig várhatóan a városi tanács elé viszi a nagyváradi RMDSZ gazdasági szakbizottsága azt a javaslatcsomagot, amelyet a válság miatt nehéz helyzetbe került helyi cégek megsegítése céljával állítottak össze – jelentette be sajtótájékoztatóján Bíró Rozália alpolgármester és Huszár István városi tanácsos.

„Célunk a cégek életben tartása és talpra állítása” – fogalmazott Huszár, aki elmondta, hogy kezdeményezésük lehetővé tenné a büntető- és késedelmi kamatok kifizetése alóli mentességet,

azzal a feltétellel, hogy a vállalkozások egy év alatt kifizetik adótartozásaikat. A komolytalan igényléseket kiszűrendő, több évre visszamenőleg elemeznék a cégek mutatóit, hogy valóban azok részesülhessenek a kedvezményben, amelyek komoly „túlélési potenciállal” rendelkeznek.

Mint megtudtuk, egy magánszemélyeket is célzó kedvezményrendszeren is dolgoznak, jelenleg azonban azt elemzik, milyen más forrásokból pótolható a városi költségvetésnek az a része, amelyet erre a kedvezményre fordítanak. Nagyvárad költségvetésének ugyanis megközelítőleg 40 százalékát

teremt elő az önkormányzat – jobbára helyi adókból és illetékekből (telek-, ingatlan-, gépjárműadó).

Bíró elmondása szerint úgy könnyítenének a helyiek kiadásain, hogy egy százalékra csökkentenék a telekadót, akárcsak a szállodaadókat. Érvelésük szerint a hotelek által fizetett illetékek jelenlegi 3 százalékról egy százalékra való csökkentése annyira növelné a turistaforgalmat, hogy végén nagyobb összeg landolna a kasszában. A szövetség helyi döntéshozói emellett azzal ösztönöznék a külföldi befektetők megtelepedését, hogy egyszerűsítsék az engedélyeztetési folyamatokat is. ◀

„Krizisállóak” a dobogós Kovászna megyei cégek

Kovács Zsolt

► Tavaly mintegy 2,8 milliárd lejre emelkedett Kovászna megye első száz cégének üzleti forgalma, amely 12 százalékkal haladta meg a 2009-ben mért szintet – ismertette az adatokat Herman Rosner, a megyei kereskedelmi és iparkamara elnöke a legeredményesebb és legkreatívabb vállalkozásokat díjazó rendezvényen.

Mint rámutatott, a recesszió rányomta bélyegét a helyi gazdasági életre is, így idén azok a cégek részesül-

tek az elismerésben, amelyek sikerült legyőzniük a válságot.

A tavalyi könyvelési mérlegek alapján összeállított toplistát a kézdivásárhelyi Domo Retail vezeti 750 millió lejes üzleti forgalommal, ezt követi a sepsiszentgyörgyi Arcon, illetve a szintén kézdivásárhelyi Zarah Moden közel 100-100 millió lejes forgalommal. Az üzleti nyereség kategóriában 31 millió lejes profittal a kézdivásárhelyi Amylum Románia Kft. lett a listavezető, további „dobogós” helyezett pedig a Zarah

Moden 14 és az Arcon 12 millió lejes profittal. A tavalyi év legnagyobb befektetője díjban – 30 millió lejes beruházásáért – a Perla Covasnei részvénytársaság részesült. Emellett díjazták a legkreatívabb vállalkozásokat is, az elismerést idén a megyeszékhelyi D-Toys és a Deico Games cégek kapták 75 találmány és márka regisztrálásáért.

A toplistás vállalkozások által biztosított munkahelyek száma tavaly közel 19 ezerre emelkedett, ami több mint kétezerrel haladta meg a 2009-es szintet. ◀

Rendőrkézre adják a lógókat

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika

Rendőrök, valamint a helyi önkormányzatok és közintézmények segítségével kíván fellépni az igazolatlan iskolai hiányzások ellen az oktatási minisztérium, erről Daniel Funeriu tárcavezető a napokban Kolozsváron egyeztetett a megyei tanfelügyelőkkel. A politikus szerint a lógás „nemzeti sport” a hazai iskolákban: a tavalyi tanév első félévében harmincmillió igazolatlan órát halmoztak fel a diákok, ami több mint háromszorosa az iskola falain kívül eltöltött évet jelent. A líceumok tanulói a legkevésbé „regulázhatók” meg, de egyre többen hiányoznak az általános iskolák felső tagozatán tanuló gyerekek is.

Pénzkérdés?

„A kormány még nem egyeztetett az önkormányzatokkal arról, hogy milyen módon működhetnének együtt a helyi iskolákkal a hivatalos szervek” – nyilatkozta lapunk megkeresésére Csegi Sándor, Marosvásárhely alpolgármestere. Az eljáró úgy véli: valós eredménye csak annak lehet, ha az oktatási intézményeket elektromos beléptető rendszerekkel látják el; ehhez hasonló rendszer évek óta sikeresen működik Csíkszeredában. Ferencz Salamon Alpár Hargita megyei főtanfelügyelő korábban lapunknak arról úgy nyilatkozott: valóban jók a tapasztalatok az elektromos kapurendszerrel kapcsolatban, amely nem csak az engedély nélkül távozókat adja ki, de a későbbi zavarokat is rögzíti. Az elektromos beléptető rendszerek telepítése azonban rendkívül költséges beruházás.



A tanügyminiszter tervei szerint rendőrök ellenőrzik majd az iskolából igazolatlanul hiányzó diákokat Zsebből lógók

Az új tanügyi törvény a családok megbírságolását is lehetővé teszi abban az esetben, ha a gyerek felügyelete nem biztosított. Az érvényben lévő rendelkezések szerint a tíz igazolatlan hiányzást begyűjtők a gyermeknevelési segély húsz százalékától esnek el. Húsz igazolatlan hiányzásig ötven százalékkal csökken a segélyezés, e fölött pedig az adott iskolai félév idejére a támogatás teljes összegét megvonják.

„Nem hiszem, hogy ez a pénzmegvonás eredményes lesz. Az én tapasztalatom az, hogy amikor a szülők rájönnek, hogy a gyerek lóg, pánikba esnek, és inkább takargatni kezdik a problémát. Hamis igazolásokat szereznek, falaznak” – vélekedett a kilátásba helyezett intézkedésről Csiki

Ilona marosvásárhelyi osztályfőnök.

Fertőző iskolaundor

„A lógás olyan, mint a fertőző betegség: általában hatodik-hetedik osztályban üti fel a fejét, és aztán nyolcadikban lépi túl azt a határt, amit már nem lehet tolerálni” – osztotta meg lapunkkal a tapasztalatait Kovács András marosvásárhelyi pedagógus. A tanár úgy véli: bár minden igazolatlan hiányzást nyilvántartásba kell venni, a kihágások megítélése jelentős mértékben függ az illető diák általános teljesítményétől. „Nagyon fontos, hogy rájövünk, miért kezd el lógni egy diák: egyszerű unalomról van szó, vagy mekkül valami elől. Azt is tudnunk kell, hogy hova tűnnek el a gyerekek, hiszen a tanítás ideje alatt a mi felelőssé-

günk, hogy biztonságban legyenek” – tette hozzá a tanár. Kovács szerint ritka, hogy egy kiegyensúlyozott családi háttérrel rendelkező gyerek sokat hiányozzon. A sorozatos hiányzás viszont egyértelmű jele annak, hogy a diák életében jelentős probléma keletkezett, a lapunknak nyilatkozó pedagógus pedig ezekben az esetekben mindig kezdeményezi, hogy a családi helyzet egészére kiterjedő vizsgálat induljon el.

Csapatmunka a megelőzés

„Már megszoktuk, hogy a középiskolások bejárnak kávézni, de az igazi lógók nem ide jönnek, mert tudják, hogy itt könnyen lebukhatnak. Kisebb, félreeső helyekre húzódnak el, ahol nincsenek szem előtt, vagy egyszerűen hazamennek, mert nap-

közben a szülők nincsenek otthon” – vélekedett egy marosvásárhelyi belvárosi bár eladója, aki többször szemtanúja volt annak, hogy a közösségi rendőrök ellenőrizték az utcán csellengő fiatalokat.

„Szemet szúr, ha az utcán dohányzik vagy iszik egy gyermek, de ilyen ritkán fordul elő. Megvannak az állandó klienseink, a szipózók, akikre odafigyelünk. Ők viszont egyáltalán nem járnak iskolába” – nyilatkozta a marosvásárhelyi közösségi rendőrség egyik munkatársa, aki szerint szinte lehetetlen ellenőrizni, ki miért van napközben az utcán. „Ebben a városban több váltásban járnak iskolába a gyerekek, reggeltől estig tanítás van valahol, azt tehát nem lehet elérni, hogy egyáltalán ne lehessen diákot látni az utcán akkor, amikor a többség a padban ül” – tette hozzá a rendőr, aki az iskolák és a rendőrség szorosabb együttműködését ígertesnek nevezte. A szakértő szerint folyamatos egyeztetésre lenne szükség, a családok, az oktatási intézmények és az állomány együttműködésére, hogy követni tudják a problémás eseteket.

Kordában tartják

A legfrissebb adatok szerint az előző tanév második félévében összesen 45 ezer órától hiányoztak a Hargita megyei diákok. Ferencz Salamon Alpár szerint ez az országos adatok tükrében nem rossz eredmény. „Hargita megye nem áll rosszul az igazolatlan hiányzások arányát illetően. Az országos átlag szerint egy diákra 1,56 ilyen jellegű kihágás jut, ebben a térségben pedig csupán 1,4 lógás jut egy iskolásra” – magyarázta a főtanfelügye-

lő. A jelenséget ennek ellenére itt sem becsülik le. „Kötelességünk megtalálni a módszereket, eszközöket arra, hogy megfékezzük, vagy legalább kordában tartsuk a lógást, mert a jelenség létezik, és szembe kell néznünk vele” – foglalt állást Ferencz, aki a helyi hatóságok, a család és az iskola együttműködésében bízik.

A ló másik oldala

„Hasznos, ha a közösségi rendőrök is kiveszik a részüket a lógásellenes programból, de csak abban az esetben az utcán. „Ebben a városban több váltásban járnak iskolába a gyerekek, reggeltől estig tanítás van valahol, azt tehát nem lehet elérni, hogy egyáltalán ne lehessen diákot látni az utcán akkor, amikor a többség a padban ül” – tette hozzá a rendőr, aki az iskolák és a rendőrség szorosabb együttműködését ígertesnek nevezte. A szakértő szerint folyamatos egyeztetésre lenne szükség, a családok, az oktatási intézmények és az állomány együttműködésére, hogy követni tudják a problémás eseteket.

A szülők ellentmondásosan nyilatkoznak a tervezett szigorításokkal kapcsolatban. „Tartok attól, hogy hajtóvadászat indul a gyerekek ellen. Igaz, hogy semmi keresnivalójuk az iskolakapun kívül oktatási időben, de azt túlzásnak tartom, hogy bevonják a közösségi rendőröket, hiszen ők nem pedagógusok, nem tudják, hogy kell a gyerekkel bánni” – vélekedett Pintér Éva marosvásárhelyi szülő. Ezzel szemben a csíkszeredai Oltean Ibolya úgy gondolja, további szigorításokra van szükség. „A lógás, a kábítószer, a dohányszás kéz a kézben járnak, csak azt nem értem, hogy eddig miért nem történtek radikális lépések?” – foglalt állást a három fiút nevelő anya. ◀

Felülvizsgálják a cenzust?

Hírösszefoglaló

Ha a népszámlálás során továbbra is hasonló mértékben fordulnak elő visszaélések, mint ahogyan az az utóbbi napokban tapasztalható volt, az RMDSZ a belügyminiszter közbelépését kérheti – tudtuk meg tegnap Kovács Pétertől, a szervezet főtitkáráról azzal kapcsolatban, hogy egyre több bejelentés érkezik az adatrögzítés módjával kapcsolatban. A szövetség azt is fontolóra veszi, hogy uniós fórumokhoz fordul, mert nem az előírásoknak megfelelően történt az etnikai adatok felvétele, ehhez azonban arra van szükség, emlékeztetett a politikus, hogy a tömeges visszaéléseket pontosan dokumentálják. Az RMDSZ helyi szervezetei folyamatosan várják a bejelentéseket, és minden panaszt kivizsgál, állandóan és ingyenesen hívható a 0800-802009-es számú forródrót is. Általános jellegű problémaként

fogalmazták meg többen is az elmúlt napokban, hogy a számlálóbiztos eddig semmilyen formában nem vette fel velük a kapcsolatot. Ugyanakkor Kolozsváron és Marosvásárhelyen az is előfordult, hogy nem mentek be abba a lakásba a megbízottak. Segesvárról azt nehezményezték, hogy PPI-(tartósan távol levő személy) űrlapot töltöttek ki olyan személy esetében, aki az ország más településén, belsőföldön tartózkodik ideiglenesen. Négyfaluból is jelezték, hogy Kolozsvárhoz hasonlóan, rádiózható golyóstollal akarták kitölteni az űrlapokat. Szatmárnémetiből három betelefonáló arra panaszkodott, hogy „összetévesztették” a nemzetiséget az állampolgársággal, és a nemzetiség esetében a románt tüntették fel. Marosvásárhelyről érkezett a bejelentés, hogy a nemzetiség megjelölésekor maghiar helyett magiara-t írtak a kérdőívre. ◀

www.erdelyi.tv

Döntse el Ön, melyik lesz 2011 nyertes szüreti bálja!

SZAVAZZON KEDVENC TELEPÜLÉSÉRE a következő sms számon: 0771-653 504

Nyeremények

1. díj: 2000 euró értékű utazási utalvány Danubius Hotelbe
2. díj: 1000 euró értékű utazási utalvány Danubius Hotelbe
3. díj: 500 euró értékű utazási utalvány Danubius Hotelbe

Támogató:

ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

adwise
www.profirkam.ro

Hargita Megye Tanácsa

Az ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ szeptember 1 - november 3. között televíziós vetélkedőt rendez, hagyományos, 60 perces mulatságot szervező táncosportok, egyesületek, közösségek számára. Részletek a www.erdelyi.tv oldalon. Fődíjként az Erdélyi Magyar Televízió egy éven keresztül figyelemmel kíséri a közösség rendezvényeit, életét, és elkészít egy bemutatkozó filmet a nyertes településről. A szavazók között kétszemélyes hétvégét sorsolunk ki a szavazati Danubius Hotel jóvoltából.

HIRDETÉS

Röviden

Kritizálják a Székely kapu programot

Több kifogást emelt a Székely kapu program keretében felállított székely kapukkal kapcsolatban Szócs Gazda Enikő, a Székely Nemzeti Múzeum munkatársa, aki szerint a felállított kapukon keverednek a stílusok, motívumok és nincs betartva a ház-kapu egysége sem – írja a *Székely Hirmondó* című napilap. Mint ismeretes, Kovászna megyében 1500–2000 lejes támogatásban részesülhetnek azok a családok, amelyek faragott kaput állíttatnak.

Vergiliusról emlékeznek meg szülővárosában

Vergilius és művei hatását mutatja be a későbbi évezredek képzőművészetében a római költő szülővárosában Mantovába látható Vergilius – a költő arca és ábrázolása című kiállítás. „Kevés ókori szerzőről mondható el, hogy személye és művei több mint kétezer év elteltével is jelen vannak nemcsak az irodalomban, hanem a képzőművészetben is” – nyilatkozta a sajtónak a kiállítást gondozó Vincenzo Farinella.

Repetázik a Retropolisz

F. I.

Öt új résszel jelentkezik mátol az Erdélyi Magyar Televízió *Retropolisz* című dokumentumfilm-sorozata, amely ezúttal az erdélyi kastélyokra irányítja a nézők figyelmét.

Kastélyok legendákkal

A műsor második évada az udvarházak, vasúti épületek, fürdővárosok, templomok, kastélyok és várak ismertetése után ezúttal kizárólag az erdélyi kastélyokra összpontosít. Öt kastély bemutatásával azonban nemcsak az épített örökségre irányítja a figyelmet, hanem turisztikai, tudománytörténeti, művészettörténeti, kultúrtörténeti, gasztronómiai érdekességeket, ingyencségeket is a nézők elé tár. A sorozat egyenként 23 perces részei többek között a vajdahunyadi, bethlenszentmiklósi, alvinci, valamint a Teleki, Haller, Bruckenthal és Bánffy család kastélyainak titkait mutatják be. Mindegyik rész rövid család-történettel kezdődik, majd két-három kastély, középtétel, udvarház kerül közelképbe – tájékoztatta lapunkat Keresz-



A Retropolisz második, kastélyokat bemutató évada a modern dokumentumfilmek trendjeit követi

tes Péter, a műsor rendező operatőre. Hangsúlyozta: az épületek művészet-, és kultúrtörténeti áttekintése mellett a sorozat a jövőbe is néz. „Itt nem csupán bizonyos épületek bemutatásáról van szó, hanem arról, hogy megvizsgáljuk, mi ezeknek az épületeknek a jövője, milyen kulturális, turisztikai, gazdasági lehetőségek rejlenek

ezekben az épületekben, hogy hogyan lehet egyszerű ötletekkel pénzt szerezni, egy épületet bevonni a turisztikai körforgalomba, milyen rendezvényekkel kell megszólítani a városi és falusi embereket – fogalmazott lapunknak Keresztes. Hozzátette: emellett kultúrtörténeti csemegéket is találunk, a műsor főszerzője több száz éves

recept alapján készít izletes ételt, és a kastélykertek világába is betekintést nyújtanak. Lapunk kérdésére elmondta, a műsort a szükségesség hívta életre, ugyanis szerinte „nem született olyan átfogó munka, amelyik nemcsak bemutatja az erdélyi kastélyokat, hanem potenciális turisztikai célpontokként is népszerűsíti azt”.

„Követjük a trendet”

A *Retropolisz* műfajával kapcsolatos felvetésünkre a rendező operatőr hangsúlyozta: a műsor filmezési módja, stílusa követi a dokumentumfilm-világ jelenlegi trendjeit, és az úgynevezett infotainment elveire épül: a film fiatalos, lendületes vonalvezetésű, amely információközlő és szórakoztató is egyszerre. „Olyan dokumentumfilmet akartunk készíteni, ami az embereket leköti, amelyet örömmel néznek meg egy fárasztó munkanap után, és nem még fáradtabban, hanem ellenkezőleg, kipihenten kelnek fel a fotelból” – mondta Keresztes Péter. Ennek érdekében feladtuk a „minden információt egy részbe besűríteni” elvet, és inkább humort, legendákat csempészünk a játékidőbe.

A *Retropolisz* minden kedden 20.30 órától az *Erdélyi Magyar Televízió* sugározza, emellett a *Román Televízió* magyar adásában is megtekinthetik a nézők. A stáb ugyanakkor, eléget téve a külföldi nézők kéréseinek, videofeltöltő oldalon is népszerűsíti a műsort. ◀

Vége a szebeniek ünnepének

ÚMSZ

A Háromszék Táncegyüttes a *Száz évig – Fodor Sándor, Netti emlékére* című, Fodor Sándor muzsikusa és neje életének utolsó pillanatait felelevenítő előadásával értek véget vasárnap este a 13. Szeben Megyei Magyar Napok. A hétvége eseményei egyébként a magyar napok csúcspontját jelentették: néptánc, diákelőadás, sport és különféle szabadidős tevékenységek, koncert, humoros előadás, kézműves tevékenységek, könyvbemutató és sok más érdekes esemény szórakoztatta az érdeklődőket a megye hét településén. A rendezvénysorozat programjai a szervezők szerint már a megnyitótól kezdődően, sikert arattak a résztvevők körében. Ezt az is bizonyítja,

hogy 3500 személy vett részt a kulturális eseményeken. A magyar napokat október 14-én a Csernakeresztúri Hagyományörző Néptáncegyüttes fellépése indította, másnap pedig minden korosztály megfelelő eseményen vehetett részt, ugyanis délután a gyerekek megtekintették a Cimborá bábszínház előadását Medgyesen és Erzsébetvároson, este pedig a megye magyarsága Medgyesen és Nagyszébenben szüreti bálon vehetett részt. Medgyesen hajnalig tartott a mulatság, amelyen a kézdívsárhelyi Toto Band biztosította a „talpalálót”. A vasárnapot a magyarországi Trambulín színház előadása színesítette, amely Szentágotán és Medgyesen lépett fel. A somogyomi és a külalalmási gyerekek sem unat-

koztak, hiszen Somogyomban a Cimborá bábszínház vidámította őket. A hét első napja a Trambulín színház gyerekeknek szóló színdarabjával indult, kedden délután pedig a nemrég alapított Medgyesi Nyugdíjas Klub keretében Horváth Arany *Pontot, vesszőt nem ismerek, de a szó mind igaz* című könyvének bemutatására, valamint Rus Magdolna szalmafonati kiállításának megtekintésére került sor.

Szerdán este a medgyesi Mediensis Moziban az *Üveg-tigris 3* című magyarországi filmet vetítették. Csütörtökön a medgyesi Millennium Házban az '56-os magyar forradalomra emlékeztek Seicean Ildikó előadásával és a Földgázipari Szakközépiskola IX. osztályos diákjainak fellépésével. ◀

Százéves jubileumára készül a Székely Nemzeti Múzeum

Kovács Zsolt

Nagyszabású rendezvénysorozattal, kiállításokkal és konferenciákkal ünneplik meg jövő évben a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum fennállásának 100. évfordulóját. A jubileumra készülve zajlik jelenleg az épület déli szárnyának felújítása, és restaurálják a kerítést, illetve a székely kapukat is.

A Kós Károly által tervezett, a múzeumnak otthont adó ingatlan Háromszék egyik legjellegzetesebb és egyben leghíresebb épülete, amely a táj építészetére jel-

lemző vonásokat összesíti. Ennek jegyében alakították ki a vártemplomot idéző udvart, a bástyaszerű tornyot vagy a kápolnaszerű jobb oldali sarkat, magyarázta lapunknak Vargha Mihály múzeumigazgató. Szerinte az is egyedülálló Erdélyben, hogy Kós Károly múzeumnak tervezte az épületet. A feljegyzések szerint az alapkövet 1911. október 22-én helyezte el Gödri Ferenc, Sepsiszentgyörgy akkori polgármestere. Vargha Mihály lapunknak elmondta: az 1911-es alapkövetétel után egy év alatt építették fel az épületet.

A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum a székelység és a székelyföldi regionális örökség kutatását, bemutatását vállalta fel. Jelenleg a legnagyobb határon túli magyar közgyűjtemény, egyben Kovászna megye és a Székelyföld egyik fontos turisztikai látványossága. A sepsiszentgyörgyi épület-együttesben könyvtár, természettudományi, régészettörténelmi és néprajzi osztály működik. Az intézményhez tartozik ezenkívül a sepsiszentgyörgyi képtár, a kézdivásárhelyi, a csernátóni, a baróti és a zabolai külső múzeumi egység. ◀

Modern festők Vásárhelyen

Antal Erika

Modern román festők alkotásaiból nyílt állandó kiállítás Marosvásárhelyen a Kultúrpalota harmadik emeletén található képtárban, ahol Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu, Nicolae Tonitza, Theodor Arman, Ștefan Luchian, Theodor Pallady, Dimitrie Paciurea, Corneliu Baba, Ion Vlasiu, Gheorghe Petrașcu alkotásai láthatók. A kiállításon 120 festmény és szobor kapott helyet, a képtár öt termében, a Bernády-gyűjtemény mellett. Ezeket a képzőművészeti alkotásokat a 30-as évektől kezdte gyűjteni a képtár, és jól képviselik a

modern román képzőművészetet – hangzott el a megnyitón, amely alkalmából egy országos jellegű művészeti szimpozíciónak is helyet adott a Kultúrpalota. A két napos tanácskozás témája a történelem és a művészet volt az 1850–1950-es időszak román társadalmában. A bemutatott műgyűjtemény anyagáról egy átfogó, háromnyelvű (román, magyar és angol) album is megjelent. A képzőművészeti katalógusban megtalálható valamennyi műalkotás, amelyeket idővel megtekinthet a közönség a Kultúrpalotában, ahol bemutatják a múzeum birtokában levő gyűjtemény

összes darabját. Soós Zoltán, a Maros Megyei Múzeum igazgatója lapunknak elmondta, a több száz román alkotás zömét 1930-as és 40-es években, Aurel Ciupe igazgatósága idején gyűjtötte a képtár, majd az 50-es évektől inkább az adományok gyarapították a gyűjteményt. „Sikerült a Berenády-gyűjteményt bemutató kiállítást is állandósítani, ugyanakkor a kiüresített raktárak helyén ezt a román állandó tárlatot is létrehozni” – mondta az igazgató, hozzátéve, hogy jövőre tovább bővíti a galériát, berendezik az állandó Nagy Imre-, Nagy István- és Ion Vlasiu-kiállításokat is. ◀



A Háromszék Táncegyüttes előadásával értek véget a 13. Szeben Megyei Magyar Napok

Párhuzamos valóságok

ÚMSZ

► A képernyőkön is bekövetkezett vasárnap este Románia vezető hírtelevíziójának kettészakadása: a Sebastian Ghiță menedzser által vezetett *Realitatea TV* és az Elan Schwartzberg tulajdonos által irányított, részben a *Realitatea TV* stábjából kivált, *RTV* nevű új csapat párhuzamosan sugározta műsorait. Az est folyamán a kábelszolgáltatók felváltva sugározták a két adót, a nézők pedig kapkodták a fejüket, mert nem értették, hogy mi történik.

Szakadás, átfedésekkel

Elan Schwartzberg vasárnap este a Willbrook Platinum Business and Convention Center-ből közvetített műsort. Sebastian Ghiță, a *Realitatea TV* menedzser és a mellette maradó stáb a ré-

gi stúdióból, a Sajtóházból sugározta adását. A két csatornát csak a képernyő jobb felső sarkában látható logók különböztették meg (Schwartzbergé maradt a már megszokott *Realitatea*, Ghițăé pedig *RTV*), a stúdiók berendezése és a már megszokott szalaghírek megjelenítése szinte azonos volt. A hasonlóságot növelte, hogy mindkét adón a már ismert *Realitatea*-s arcok mondták be a híreket.

Tegnapra a Ghițăék által gyártott adást nem vették át a kábelszolgáltatók, a nagyobb cégek a Schwartzberg által irányított stúdió műsorait közvetítették. A UPC kábelszolgáltatónál többször is helyet váltott a két adás: hajnalban a Schwartzberg-csoport munkája volt látható, amit rendszertelen időközökben a Ghiță által irányított sajtósok műsora cserélt. A kettévált tévéadó sorsa még mindig kétséges,

és a nagyközönség sem kapott még objektív tájékoztatást. „Teljes a káosz, biztosat a holnapi (ma – szerk. megj.) gyűlés után tudok mondani” – nyilatkozta lapunknak Szász Attila, az Országos Audiovizuális Tanács tagja.

Erőszakos valóságfoglalás

Corina Drăgotescu, a *Realitatea TV* több sikeres műsorának *RTV*-hez igazolt sztárújságírója az *ImpactNews.ro* hírportálnak részletesen elmesélte a hírtelevízió szerkesztőségének kettészakadását. Beszámolója szerint a régi gárda nagy része elhagyta Ghițăt, arra hivatkozva, hogy „a brandet választják, nem egy személyt”. Drăgotescut állítólag arról biztosította a menedzser, hogy „még legalább húsz évig” kitart az *RTV* mellett.

Az *RTV* több adása, így a Dana Războiu által bementett hír-

műsor közvetítése is műszaki akadályokba ütközött, mert a technikai feladatokért felelős csoport nagy része már a *Realitatea TV* új stúdiójában dolgozott, vagy egyszerűen nem jelent meg munkahelyén a Sajtóházban, ám a Ghiță által irányított munkacsoport így is adásban tudott maradni. Súlyos embervesztés érte az időjárás-ismertető stúdiót is, ahonnan – szintén Drăgotescu beszámolója szerint – „mindannyian az új tulajdonoshoz pártoltak”. Adriana Nedelea hírbe-mondó fizetésmaradásra hivatkozva ugyancsak Schwartzbergéket választotta. Drăgotescu ugyanakkor arról is beszámolt, hogy a *Realitatea TV* régi, Ghiță által irányított stúdiójában Schwartzberg emberei szabályos szabatátszakciókat is végrehajtottak. Az újságíró kitépett kábeleket, megrongált műszaki berendezéseket emlegetett. ◀

Kettős tükrök

Mondhatni „zenei hétvégeje” volt a médiának. A sok muzikális hírtől csak kapkodtuk a fejünket. Volt ott megemlékezés Liszt születésnapjáról, géppuskatűz-frekvenciával érkeztek a Kárpátkoszorúba a „Mizu”-koncert-bejelentések, melyeket legalább olyan ovációval és lelkesedéssel fogadott a tömeg, mint Pákót annak idején a kultúrznobizmusból kivetkezett kolozsváriak. Énnekem viszont didergett a hátam, amikor megtudtam, hogy a magyar kultúra legújabb „erdélyi nagykövete”, a magyarul rendesen beszélni nem tudó Pákó mellett, a karrierjét pár – nyelvtanilag eléggé kreatív – mondatra és sima dallamra építő Fluor Tomi. Hab volt a tortán, hogy a komerc popzenét „nyomató” David Guetta lett a világ elsőszámú DJ-je, és október 23-án megemlékeztünk a szomorú végű 56-os forradalomról, amely miatt az oroszok elhúzták Magyarországot nótáját. Mint mondtam: muzsikál a világ. Kinek indulót, kinek gyászindulót.

(prier)

Röviden

Visszavonul Șerban Huidu

Șerban Huidu (*képünkön*) az egy héttel előlt történt baleset után visszavonul a közéleti szerepektől – írja a *Paginademedia.ro*. Mint ismeretes, háromszori, gondatlanság-



ból elkövetett emberölésért emelt vádat az ügyészség a televíziós műsorvezető ellen, miután az általa okozott balesetben három személy életét vesztette. Az ügyben három szemtanút is kihallgatnak, akik szerint Huidu túllépte a megengedett sebességhatárt.

Szavazógép

Maszol.ro: el kell altatni a kóbor ebeket

Lapunk internetes olvasóinak többsége az eutanáziát javasolja, mint egyetlen hatékony megoldást a kóbor kutyák kérdésében. A *Maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (*Őn hogyan szabadulna meg a kóbor kutyáktól?*) válaszoló olvasóink nyolcvan százaléka altatná el a kóbor ebeket, míg 15 százalék ivartalanítással tisztítaná meg a romániai városokat a kóbor kutyáktól. A válaszadók csupán öt százaléka létesítené kutyamenhelyet.

E heti kérdésünk: *Őn tapasztalt már kihágást a népszámlálást végző kérdezőbiztosok részéről?*

1. Igen, velem is megtörtént.
2. Igen, de nem velem történt.
3. Nem.

Online-ra neveltek Udvarhelyen

Baloga-Tamás Erika

► Kis- és közepes vállalkozók, cégvezetők, valamint a marketing területén tevékenykedő szakemberek részvételével zajlott szombat-vasárnap az Eko Media Group *Mire kattint a székelly* című konferenciája Székelyudvarhelyen. A gyakorlatorientált rendezvény az online marketing világába kalauzolta el a résztvevőket, akik pontos, lépésről-lépésre felépített képet kaphattak arról, hogy mit jelent az online marketing, miként lehet hirdetni az online kiadványokban, illetve melyek ennek a típusú reklámozásnak az előnyei és buktatói. „Az online marketing piaca növekvő tendenciát mutat napjainkban, ezzel párhuzamosan az internetes hirdetéssel kapcsolatos tudás iránt is megnőtt az igény, főként a vállalkozói réteg mutat érdeklődést a nálunk még mondhatni, gyerekcipőben járó reklámozási lehetőség iránt” – hangzott el a *Mire kattint a székelly* című konferencián. „Saját klienseinken is tapasztaljuk, hogy az online marketingről még mindig kevés ismerettel rendelkeznek a székelyföldi vállalkozók is, és ez problémát okoz nekik. Ismeretlen számukra a hirdetési folyamat egésze, és javarészt csak részinformációkkal rendelke-

nek” – magyarázta lapunknak a konferencia szervezésének ötletét Csomortáni Botond, az Eko Media Group kereskedelmi igazgatója. Hangsúlyozta: a konferencia célja, hogy olyan pluszinformációkat nyújtsanak a székelyföldi vállalkozóknak, amelyek hasznosak lehetnek számukra, segíthetik őket a döntéshozásban. Az esettanulmányokat is

szemléltető előadásokon a résztvevőket Farkas Levente, a Marketingiskola alapítója, Seer László marketingszakember és Szócs Barna tanácsadó kalauzolta az online marketing világába. „Már 10-15 éve benne van a levegőben, hogy az online a jövő. Az online ma már a jelen, és még mindig nem tudjuk, hogyan lehet pénzt csinálni belőle” – indokolta az *Új*

Magyar Szónak a konferencián való részvételét Willmann Walter cégvezető. Ferencz Botond vállalkozó szintén az úgynevezett pluszokra volt kíváncsi. Mint mondta, úgy érzi, a hagyományos marketingcsatornákon már nem jut el kellőképpen a célközönséghez, ezért volt kíváncsi a konferencia nyújtotta újdonságokra. ◀



Mire kattint a székelly címmel tartott marketingkonferenciát Székelyudvarhelyen az Eko Media Group Fotó: Csedó Attila

Tajvani siker Kolozsváron

Turós-Jakab László

► Tajvani-Fülöp-szigeteki film, a *Wi Dong Ho Vasárnap Fülöp-szigeteki stílusban* című alkotása nyerte a vasárnap este véget ért harmadik Comedy Kolozsvár Vigjátékfilmek Nemzetközi Fesztiváljának nagydíját. A közönségdíjat *A hűtlen* (*Infidel*) című angol komédia nyerte, Josh Appignanesi rendezésében, így ezt a filmet vetítették le az október 14-e és 23-a között megrendezett fesztivál gálaestjén, amelyen életműdíjjal tüntették ki Draga Olteanu Matei színésznőt. A rendezésért járó

díjat, illetve a zsűri filmzenei különdíját Sebastian Stern német rendező *Poszméh* című alkotása kapta, míg a legjobb forgatókönyvért járó elismerést David Baddiel forgatókönyvíró vihette haza *A hűtlen* című produkcióért, melyet Josh Appignanesi rendezett. Az angol komédia tarolt a fesztiválon, hiszen ugyancsak ez az alkotás kapta a legjobb férfi alakításért járó díjat is, melyet a film főszereplője Omid Djalili nyert. A legjobb női alakításért a *Yakuza* lányok sosem sírnak című orosz-német film főszereplőjét, Tak Sakaguchit díjazták. ◀

► Gyászjelentés

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy október 23-án eltávozott az élők sorából a szeretett férj, apa és nagyapa: **Kozma Kis András** nyugalmazott ezredes. Temetése szerdán, 13 órakor lesz a bukaresti református temetőben. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család

► Apróhirdetés

Keresem Balázs Béla *Történet a Logody utcáról* című könyvét, valamint eladó egy az 1910-es években gyártott fém írógépasztal. Telefon: 0265 260 059.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipscai nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2011. október 26.

A nap filmjei

TV2, 12.35
A Napisten piramisa

Mexikó, 1864. Miközben az ország francia megszállás alatt áll, Dr. Karl Sternau a barátjával érkezik Mexikóba, hogy az emberek segítségére legyen. Az aztékok kincsét eközben többen is meg akarják szerezni. Alfonso gróf pedig még arra is képes, hogy titokban feleségül vegye a kincs hollétét ismerő azték hercegnőt.



Prima Tv, 20.30
Hölgyválasz

John Clark chicagói ügyvéd élete csaknem tökéletes. És mégis mintha elrohanna mellette az élet, a családját is alig látja. Egyik nap John hazafelé tartva a vonatablakon át a gyönyörű Paulinára lesz figyelmes, aki a lerobbant Miss Mitzi's stúdióból bámul rá. A pillantás szinte kísérti a férfit, mígnem egyszer bemegy a stúdióba, ahol beiratkozik a táncanfolyam kezdő csoportjába.



DUNA Tv, 22.30
Gosford Park

1932. Novembert írunk. Gosford Parkba, előkelő és gyönyörű vidéki birtokukra a házigazdák, Sir William McCordle és felesége, Lady Sylvia, rokonok és barátok érkezését várják a hétvégi vadászatra. Meglehetősen vegyes társaság kapott meghívást: egy bárónő, egy I. világháborús hős, a brit színházi élet sztárja, Ivor Novello és egy Charlie Chan filmekben érdekelt amerikai filmproducer.



KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonások 16.05 Közlelő 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 15.00 Híradás KulturPresszó, Könyv- és lemeztéka 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek 8.10 Hangoló, Meditáció: unitárius műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Közbeszéd (ism.)
7.30 Híradó
7.35 Kisváros (magyar sor.) (ism.)
8.30 Híradó
8.35 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Mad Men - Reklámőrültek (am. sor.) (ism.)
11.00 Család-barát
12.00 Unser Bildschirm
12.30 Srpski Ekran
13.02 Híradó - Déli
13.20 Kíváncsiakosár
15.10 Utókor (ism.)
15.40 Heuréka! Megtaláltam! (ism.)
16.15 Önök kérték! (ism.)
17.15 Floyd Olaszországban (ism. sor.)
17.45 Virágzó Magyarország (magyar sor.)
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Kis Dorrit (angol minisor.)
22.20 Hírek
22.30 Gosford Park (angol-olasz fdráma, 2001)
0.45 Dunasport
0.50 Budapest-Bamako 2010 (dok. f.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (sor.)
11.25 Itéld meg te!
12.20 TVR 55
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasor.)
14.00 Hírek
14.45 Közelebb hozzád
15.15 Teleshopping
15.30 Hasonszőrűek (ism.)
16.00 Együttélés
17.00 Hírek
17.30 Veled mindörökké? (orosz romantikus vígjáték, 2010)
18.25 A palota legendái: Lim Sang (sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek
21.00 Dr. House (amerikai sorozat)
22.45 Túl a hírnéven
22.50 Szerelem a képernyőn túl
23.10 Főnökök (amerikai krimisorozat)
0.55 Veled mindörökké? (orosz romantikus vígjáték) (ism.)
1.50 Közérdek (ism.)
2.15 La vie en rose (ism.)
3.00 Szerelem a képernyőn túl (ism.)

VIASAT 3

10.25 Szabadság, Szerelem (magyar filmdráma)
12.45 Topmodell leszek!
13.40 Feleségcsere 14.40 Órangyal (sorozat) 15.40 Doktor House (ismétlés)
16.35 Nyomtalanul (sorozat) 17.30 Gyilkos számok (ismétlés) 19.20 Jóbarátok (sorozat) 20.20 Két pasi (ism.) 21.15 Doktor House (sorozat) 22.15 Cyborg - A robotnő (am. akciófilm) 0.05 Terepen 1.00 Az utolsó órában (am. sorozat)

m1

6.56 Ma Reggel
10.00 Bűvölet (olasz sor.)
11.00 DTK (talk show) (ism.)
12.10 A Kennedy család (kan. minisor.) (ism.)
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Hrvatska kronika
14.30 Ecranul nostru
15.00 Tudástár 2011
15.30 Válogatás az Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből
16.00 Angyali érintés (am. sor.)
16.45 Sólyom és galamb (olasz sor.)
17.45 MM (amerikai sorozat)
18.40 Észak és Dél (am. kaland sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Párizsi helyszínelők (francia krimisor.)
22.05 On The Spot: Etiópia (dokumentumf.)
23.00 Az Este
23.35 KorTárs
0.05 A Bang Jensen-ügy (dokumentumf.)
1.00 Szellem a palackból...
1.25 Sport hírek
1.35 Észak és Dél (am. kaland sor.) (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (sor.)
9.35 Késhegyen
10.20 Kaland és természet
10.50 Egészségpasztilla
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Bazár
12.35 Biznisz óra
13.25 Egészségpasztilla
13.30 Jamie gasztroradalmá
14.00 Szentek és mesterségek (ism.)
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Vallomások (live)
18.00 Hírek
18.30 Jacqueline Susann: Babák völgye (amerikai filmdráma, 1981)
20.05 Hullámzunk
20.25 Biznisz óra
21.10 Késhegyen
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Testvérség a borban
23.35 Kényszerszünet (ír-angol krimi, 2003)
1.25 Egészségpasztilla (ism.)
1.35 Jacqueline Susann: Babák völgye (ism.)
2.55 Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek (live) 13.00 Sport.ro Hírek (live) 13.30 Román Kupa, Temesvár 14.00 Sport.ro Hírek (live) 16.00 Sport.ro Hírek (live) 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.00 Pontos sportidő (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 21.45 Boxbuster: Nagy meccsek

m2

5.55 Árak és energia
6.25 Hajnali gondolatok
6.28 Kárpát Expressz
6.55 Ma Reggel
10.00 Közvetítés a parlament üléséről
18.30 Magyar évszázadok
18.50 Angyali érintés (amerikai sor.)
19.35 Esti mese: A bűvös körhinta, Thomas, a gőzmozdony
20.00 Sólyom és galamb (olasz sorozat)
21.00 Híradó este
21.29 Sport hírek
21.35 Maradj talpon!
22.30 24 (amerikai sorozat)
23.10 Stingers (ausztrál krimisor.)
0.00 Az Este
0.30 Párizsi helyszínelők (krimisor.)
1.15 Bűvölet (olasz sorozat)
1.45 Bűvölet (olasz sorozat)
2.10 Pillér
3.00 Magyar válogatott
4.00 Az építészet ügyén Beszélgetés Szendrői Jenő Kossuth-díjas építésszel
4.35 Egy elsüllyedt világ képei (dokumentumf.)
4.55 Mahler: I. szimfónia

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató
10.00 Várj, míg világos lesz! (amerikai-kanadai krimi, 2004) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
14.00 A nagy tök (kanadai romantikus film, 2010)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Román Komédia Társaság - szórakoztató műsor
21.30 Román Kupa: Dinamo - Gaz Metan Severin mérkőzés (live)
23.30 A rejtély (am.-kan. thrillersor.)
0.30 A béranya (amerikai filmdráma, 1995)
2.30 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat) 9.45 Örökké együtt (sorozat) 12.45 A kötelék (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Amor real (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (amerikai sorozat) 18.30 A lángoló ég alatt (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (sorozat) 20.30 A szerelem győzelme (sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Perro amor (sorozat) 23.30 Szerelmeink nyek (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz reggel
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Asztro Show
14.30 Fél kettő
15.15 A szív útjai (török sorozat)
16.15 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiai sorozat)
17.15 Sarokba szorítva (amerikai sorozat)
18.20 Sarokba szorítva (amerikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz
Közszolgálati magazin
21.20 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló
23.35 Vámpírnaplók (amerikai kaland sorozat)
Utána: RTL-hírek
0.40 Reflektor
- Sztármagazin
0.55 Fehér kezek (francia akcióthriller, 2. rész, 2008)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea műsora
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Csillagháló - szórakoztató műsor (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
20.00 Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor
21.50 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (román dráma sor.)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live)
1.05 Kormányzóválasztás (am. filmdráma, 2004)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Az utolsó piszkos tánc (kanadai filmdráma)
13.05 Gyagya banya (amerikai vígjáték) 15.00 Juno (amerikai-kanadai-magyar vígjáték) 16.45 Cry-Baby (am. zenés vígjáték) 18.20 A régi környék (am. vígjáték) 20.15 Osztyályalós (am. akcióvígjáték) 22.00 Kóagy őrnagy (am. vígjáték, 1995) 23.50 Ballistic: Robbanásig feltöltve (am.-német akciófilm, 2002)

TV2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.40 Stahl konyhája
10.50 Babapercek
11.00 Teleshop
12.35 A Napisten piramisa (francia-olasz-NDK western, 1965)
14.30 E20.TV
15.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
16.30 Rex felügyelő (osztrák-német-olasz krimisor.)
16.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvők (valóságshow)
Utána: Skandinávlottó sorsolás
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív
22.50 Doktor House (am. sor.)
Közben: Kenősorsolás
23.50 Született feleségek (amerikai vígjáték sor.)
0.45 Aktív Extra
0.50 Esküdj!
1.20 Tények Este
1.55 E20.TV

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.)
8.00 Családban (román sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 NCIS (amerikai krimisor.)
11.30 Fințescu hídja
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (vígjáték sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Hölgyválasz (am. rom. vígj., 2004)
22.15 Lököttek (vígjáték sorozat)
23.15 Mondenii - szórakoztató műsor
23.45 NCIS (amerikai krimisor.)
1.00 Fințescu hídja (ism.)
2.00 Hírek (ism.)
3.00 Hölgyválasz (am. rom. vígj., 2004) (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) 10.00 Kedves barátnóm 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 Véletlen anyja 22.30 Cancan TV 0.30 Kanal-D Hírek 1.15 Véletlen anyja (ismétlés) 2.30 Ez Románia!

HÍR TV

7.30 Lapzártá
Vitamúsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Versus (ism.)
10.30 Globál (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
12.05 Stopper (ism.)
12.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
Vitamúsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Vetítő (ism.)
15.06 Magyar Katalin (magyar dokumentumf.) (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Ősök tere - Nők 1956-ban (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Iskolapéllda
19.20 Retrográd
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá (ism.)
23.00 Híradó
23.30 Ikon
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Fűtés és hűtés
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják? A repülőgépek kereke, Hatlövetű, Gyp, Szivacs, Helyismeret
10.00 Hogyan készült?
11.00 A túlélés törvényei
12.00 Amcsi motorok - Eragon 2.
13.00 Autókereskedők - Audi Quattro
15.00 Állítólag... - Alaszka kiadvás 2
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Senior és Junior
18.00 Autókereskedők - Bogárhátú VW
19.00 A túlélés törvényei
- Alaszka-hegység
20.00 Állítólag... - A víz alá merülő autó
21.00 Hogyan készült?
22.00 A túlélés törvényei
- Jake Gyllenhaal próbatétele
23.00 Egy idióta külföldön
- Újra otthon
0.00 Hétpólya a világ körül
1.00 Autókereskedők
2.00 A túlélés törvényei

ETV

10.00 Erdély 1956 - V. rész 16.00 Híradó 16.15 Metszet 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Ájtáró 17.30 Híradó 17.40 Izzító 14.45 Kalendárium 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Néptánc 18.30 Híradó 19.00 Hitélet 20.00 Útmutató 20.15 Made in Hungary 20.30 Székely Róbert: Lali és a vörös hegedű, dokumentumfilm 21.00 Hitélet 21.30 Híradó 22.00 Ájtáró 22.30 Híradó

Október 25., kedd

Az év 42. hete és 298. napja, hátravan 67 nap

Ma Blanka, Döme és János napja van.

A Blanka női név germán eredetű, de a spanyol nyelvből vált Európában ismertté. Jelentése: fényes, ragyogó, fehér.

A Döme a Dömötör beceneve, amely a Demeter férfinév önállósult alakváltozata.

A János bibliai eredetű férfinév. Jelentése Jahve megkegyelmezett.

Holnap az **Albin** és **Armand** nevéek ünnepe.

• 1984 – Felfedezik a hepatitisvírust.

Vicc

A székely rábámul egy agyonfestett, öreg nőre. A nőt nagyon zavarja a dolog, rászól:

– Mit bámul úgy rám, mint borjú az új kapura?

– No hiszen – vág vissza székely –, lehet, hogy én borjú vagyok, de a kapu már nem új...

Recept

Csöben sült karfiol füstölt sajttal

Hozzávalók: 1,5 kg karfiol, 2 dkg vaj, 2 dl tejföl, 2 tojássárgája, 10 dkg füstölt sajt, só, késhegynyi szerecsendió.

Elkészítés: A karfiolt megtisztítjuk, és sós vízben roppanósra főzzük. A megfőtt karfiolt lecsöpögtetjük, és vajjal kikent tűzálló tálba tesszük. A tejfölbe belekeverjük a tojássárgáját, a reszelt sajtot, sóval és reszelt szerecsendióval ízesítjük. Ezután a tojásos-sajtos keverékkel leöntjük a karfiolrósákat. Forró sütőben átforrósítjuk, és kissé megpirítjuk a tetejét.

Évforduló

• 1790 – Kelemen László magyar szintársulata megtartja első előadását a budai Várszínházban.

• 1896 – Ferenc József felavatja a budapesti Iparművészeti Múzeumot.

• 1955 – Bemutatják az első mikrohullámú sütőt (Tappan cég székhelyén).

• 1956 – Sortűz zúdul a Kossuth téren békésen és fegyvertelenül tüntető tömegre. Egyes becslések szerint 120 halott és nagyszámú sebesült maradt a kövezeten. Az elkövetőket máig nem azonosították.

Gondolatjel

Visky István rovata

A jóság és a szeretet nem biztosítja a szép és könnyű életet. Éppen ellenkezőleg. Valaki minél inkább követi a jóságot és szeretettel éli életét, azt annál inkább bántják, kihasználják és elutasítják. Ennek a világnak égetően szükségére lenne szeretetre és jóságra, de képtelen elfogadni. Ezért nagy és nehéz utat vá-

lal az, aki szeretni akar. Mégis, ennél jobb utat nem tudok. Az önzés és az erőszak irányította élet se nem szép, se nem könnyű, csupán egyszerű. Amíg bírja az ember önzéssel és erővel, addig élhető. Amikor belefárad és kimerül, akkor jön a keserű magány és önvád. A szeretni tudó ember élete érdekes, izgalmas és változatos.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Magabiztossága révén az esélyei is megnövekednek. Ennek a magánéleti pozitív változásnak használja ki minden percét.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A bolygóállás jelentős változással lehet anyagi helyzetére. Alaposan nézze át a számláit, figyeljen a kiadásokra. A Vénusz erősíti önbizalmát, amitől erőre kap.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Fontos, hogy jól megszervezze napi programját. Kisebbségi magánéleti problémát is meg kell oldania. Energiáit ossza be.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Folyton-folyvást szerelmi kalandjai járnak a fejében. Védőpáncélja most nem oltalmazza őt.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Egyik családtagja padlóra kerül. Fogja meg a kezét, de úgy nyújtson segítséget, hogy ne érezze bántónak. Ne feszítse túl a húrt.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Mindennapi tevékenysége egyre unalmasabbá válik. Ne hagyja, hogy összecsapjanak a feje fölött a hullámok.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Igyekszik függetleníteni magát a külvilág egyre zavaróbb hatásától. A következő napokban túl sok lazításra nem lesz ideje.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Mostanában túl sok stressz érte, amely nemcsak testileg, de lelkiileg is megviselte. Mutassa meg, hogy van humora és tud önfeledten örülni az életnek.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Tisztázza a barátjával kapcsolatos érzelmeit, mert különben zavaros időszak következik. Mielőbb nézzen szembe a „zavaró körülménnyel”.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Jelentős változást ígérnek a csillagok. Mostanában váratlan bevételekre számíthat, és remek vásárlási lehetősége. A jó alkalmakat ki kell használnia.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Próbáljon csak a munkájára koncentrálni. Felesleges vitás ügyekbe ne merüljön, mert az csak az erejét rabolja el. A Vénusz megsokszorozza vonzerejét.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Jelentős feladatot biznak önre, amit könnyedén meg tud oldani. Ezáltal önbecsülése megnövekszik.

Ma



Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A következő napok időjárása

Szerda
15°C
10°C
Többnyire napos, száraz időre számíthatunk. Reggelre párássá válik a levegő, köd képződik.

Csütörtök
15°C
10°C
Többnyire napos, száraz időre számíthatunk. Reggelre párássá válik a levegő, köd képződik.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	5°C
Brassó	11°C	-2°C
Bukarest	14°C	5°C
Csiksztereda	10°C	-3°C
Kolozsvár	12°C	2°C
Marosvásárhely	13°C	2°C
Nagyvárad	16°C	3°C
Szatmárnémeti	14°C	4°C
Temesvár	16°C	6°C

Jobbára gyengén felhős, napos idő várható a Kárpátoktól nyugatra fekvő tájakon. Délnyugaton lehet elszórtan eső, zápor, másutt csak a hegyekben lehet kisebb csapadék. Élénk lesz a délkeleti szél.

Váratlan fordulat



Horváth István

***	PILÓTÁKAT IS UNNELNEK EKKOR	ESŐTŐL CSÜROMVIZESSE VALAS	ÉRKEZÉS KÖZBEN	LONDONI VILLAMOS	ELŐEBED RÉSE!	JAPAN AUTOK JELZESE	KÖNYVTÁRI RENDSZER	ÉSZAKI FÉRFINEV	MAGABIZTOS
P. HOWARD VALÓDI NEVE									
UTÁNAM, FIUK!						RIN ... EBSZTÁR			
DISZES MADAR					ÁRPÁD FIA				
MŰKÖDIK A GYAR					LECSENDESÜL A VIHAR		SUMMA RÉSE!		
TÖBB SZEM TÖBBET ...				ALSO VÉGTAG			HÁZBA TOPPAN		DIAMÉTER (RÓV.)
RÉG ÉLT ELOD			TROPUSI NÖVENY	IRÁNYÁBA					ZÁRT ZENEI FORMA
GUNS ... ROSES; AXL ROSE EGYÜTTESE		KÖZEPÉBE SZALAD	A HEVY LEVE						
... MÉG A MADAR SE JAR		AMENNYI-BEN			LABBAL ILLETŐ				
MINDENFELE GYOM					BAJBAN VANI				MAGYAR ÖSVEZÉR

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a



és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS
Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Pontot vesztett a Dinamo

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Pontot rabolt Bukarestből a Brassó FC élvonalbeli labdarúgócsapata, mégpedig épp a listavezető otthonában harcolt ki egy gól nélküli döntetlent vasárnap este, a 11. fordulón. Liviu Ciubotariu, a házigazdák vezetőedzője nem is volt elégedett az eredménnyel, főleg azért volt csalódott, amiért nem tudták bevenni Felguieras kapuját. A brassóiak hálóra remek formában volt, szinte hihetetlen védekezt mutattak be. A házigazdák szurkolói nem értékelték túlzottan a látotakat, „Börtönbe mindegyikkel”, üzenték a Dinamo vezetőségének. Egyedül Cornel Dinut tapsolták meg, amikor átadta a díjat Ionel Dănciulescunak, akinek sikerült meghaladnia a kétszázadik találatát a Liga-1-ben.

A Liga-1 vasárnapi másik mérkőzésén, a Mioveni–Ploiești-találkozón sem esett gól, de annak eredményétől függetlenül a Dinamo még mindig őrzi vezető helyét a tabellán.



A „vörös kutyák” Bukarestben nem bírtak a bátran támadó brassóiakkal (sárga mezben)

Fotó: Mediafax

Tegnap már minden a lapzártánk után rendezett Steaua–Rapid-rangadóról szólt, pedig az Országos Korrupcióellenes Igaz-

gatóság (DNA) folytatja a tisztogatást a hazai labdarúgásban. Ezúttal a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) végrehajtó bizottsá-

gának tíz tagját várják kihallgatásra az ügyészek, mivel Adrian Mititelu, a Craiovi Universitatea tulajdonosa okirat-hamisítással vádolja őket. Mircea Sandu, a szervezet elnöke és Dumitru Dragomir, a testület alelnöke és a profiliga első embere is megkapta az idézést. Közleményben jelezték: eleget tesznek a DNA minden kérésének, és bebizonyítják, hogy törvényes volt a klub ideiglenes kizárása. ◀

Kudarcba fulladt a találkozó

Nem sikerült megegyezniük a 2014-es labdarúgó-világajnoki selejtezők programjáról a D csoportban szereplő válogatottak képviselőinek, azaz a román, a magyar, a holland, a török, az észt és az andorrai futballszövetségek küldöttjei. A találkozót Amszterdamban tartot-

ták tegnap, s a román sportági szövetség közleménye szerint egy „kudarc volt”. Azt még előre nem tudni, hogy összehívnak-e egy újabb megbeszélést, vagy a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) döntésére bízzák a program kialakítását.

Gyászolják Simoncellit

MotoGP

Hírösszefoglaló

▶ Az egész sportvilágot megrendítette Marco Simoncelli hétfői tragikus halála, amint arról tegnap mi is beszámoltunk: a 24 esztendő gyorsasági motorkegypáros a világbajnokság Malajziai Nagydíján szenvedett halálos balesetet. Holttestét tegnap este szállították haza Olaszországba, s társai még mindig sokkhatás alatt állnak. Honfitársa, a többszörös világbajnok,

Valentino Rossi, aki szintén belekeveredett a tömegbalesetbe, nehezen dolgozza fel a történeteket. Bár az ütközés elkerülésére nem volt esélye, nagyon bántja az eset. „Olyan volt nekem, mintha a testvérem lett volna” – mondta Rossi. Talmácsi Gábor is jól ismerte Simoncellit: „Marco azon versenyzők közé tartozott, akivel barátok voltunk, és gyakran beszélgettünk egymással. Soha nem fogom elfelejteni, hogy mekkorákat meccseltünk. Egyszerűen még mindig nem akarom elhinni, ami történt!” ◀

Harc a Román Kupáért

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ A Medgyesi Gaz Metan–FC Astra II- (16 óra) és a Galaci Oțelul–Marosvásárhely- (19 óra) mérkőzéseket rendezik ma a labdarúgó-Román Kupa nyolcaddöntőjében. Ezeket a *DolceSport* közvetíti élőben. A továbbjutás egyetlen összecsapáson dől el, így ha a rendes játékidő alatt nem jutnak dűlőre egymással a csapatok, akkor a hosszabbítás,

szükség esetén pedig a büntetők döntenek majd. Szerdán is két találkozót rendeznek, majd a csütörtöki négy meccs között valódi presztízsrangadó lesz, a Temesvári FC ugyanis a Steaua ellen játszik a legjobb nyolc közé jutásért. A Rapid amúgy hazai pályán, azaz a Giulești-i Stadionban fog játszani, mert a meccsét 19 órától a *Sport.ro* közvetíti, és ehhez szükséges a villanyvilágítás. A Dinamo és a Temesvár összecsapásait a *ProTV* sugározza majd (20.45 órától). ◀

Primera División: élen a Levante

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A Levanténak sikerült 3-0-ra győznie a Villarreal otthonában, így visszavette a vezetést a spanyol élvonalbeli labdarúgó-bajnokság összesítettjében. A **Primera División** kilencedik fordulójának többi, vasárnap esti eredménye: Atletico Madrid–Mallorca 1-1, Osasuna–Zaragoza 3-0, Valencia–Athletic Bilbao 1-1. Az élmézőny állása: 1. Levante 20 pont, 2. Real Madrid 19, 3. Barcelona 18.

Pont nélkül távozott Hannoverből a Bayern München Németországban, a **Bundesliga** tizedik fordulójának zárómérkőzéséről. A házigazdák 2-1-re győztek, de ennek ellenére még mindig a Bayern áll a tabella élén, de már csak három pont az előnye a Kölnit 5-0-ra leiskolázó

Borussia Dortmund előtt. Az élcsoport. 1. Bayern 22 pont, 2. Dortmund 19, 3. Schalke 18, 4. Hannover 18.

Az Udinese és a Lazio is győzött hétfőn az olasz **Serie A** 8. fordulójában, így a Torinóban remiző Juventus most csak a har-

madik az összesítettben. A hétfői eredmények: Fiorentina–Catania 2-2, Juventus–Genova 2-2, Lecce–AC Milan 3-4, AS Roma–Palermo 1-0, Cagliari–Napoli 0-0, Inter–Chievo 1-0, Parma–Atalanta 1-2, Siena–Cesena 2-0, Udinese–Novara 3-0, Bolo-

gna–Lazio 0-2. Az élmézőny állása: 1. Udinese 15 pont, 2. Lazio 14, 3. Juventus 12, 4. Cagliari 12.

Franciaországban nem okozott meglepetést a **Ligue 1.** tizenegyedik fordulója, a PSG, a Montpellier és a Lille is begyűjtötte a három pontot. Utóbbi épp a vendég Lyon verte 3-1-re, míg a PSG a Dijon ellen győzött 2-0-ra, hazai pályán. Az állása: 1. PSG 26 pont, 2. Montpellier 23, 3. Lille 22, 4. Rennes 21.

A Ferencváros 3-0-ra legyőzte a vendég Újpestet a magyar élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 13. fordulójában, és így sikerült előrébb lépnie a tabellán. A többi eredmény: Honvéd–DVTK 2-1, Vasas–Paks 1-0, Zalaegerszeg–Siófok 1-1, Haladás–Kaposvár 1-1, Kecskemét–Pápa 3-0, Győr–Videoton 1-0, PMFC–Debrecen 0-0. A tabella élén: 1. Debrecen 33 pont, 2. Győr 31, 3. Honvéd 23. ◀



A Bayern (fehér mez) pont nélkül távozott Hannoverből

Röviden

Nosztalgia-meccs Iași-ban

Iașiban rendezik a Világbajnokok Estjét, amelyen felidéznek Románia 1983-as győzelmét Olaszország legjobbjai ellen. Akkor Bölöni Gólya hozta meg a sikert a trikólóroknak, de most pénteken nélküle lép pályára a trikólórok csapata. Labdába rúg viszont Sorin Cârțu, Ilie Balaci, Ioan Andone, Rodion Cămătaru vagy például Gino Iorgulescu, míg az olaszok keretében szerepelni fog többek között Franco Baresi, Giancarlo Antognoni, Paolo Rossi és Juseppe Dossena.

Lett továbbjutás Csíkszeredán

A lett Liepajas Metalurgs veretlenül nyerte meg Csíkszeredán a jégkorongozók Kontinentális Kupájának második selejtezőkörét, így továbbjutott a sorozatban. A házigazda HSC a harmadik helyen zárt a kazah Beibarys Atyrau mögött. Az utolsó helyen a szlovén Olimpija Ljubljana végzett.

Forma-1 New Jersey-ben?

A brit *Autosport* értesülései szerint, két év múlva New Jersey is rendezhet Forma-1-es autós gyorsasági futamot. A pálya a Hudson folyó mellett húzódná, s a háttérben kirajzolódna Manhattan felhőkarcolói. Jövőre amúgy Texas debütál a Forma-1-ben.

Német bírót gyanúsítanak adócsalással

Az adóhatóság tartott tegnap házkutatást a Német Labdarúgó-szövetség székhelyén, mivel több futballbíró is adócsalással gyanúsítanak. A német sajtó információi szerint a sípmesterek közül többen hamis adóbevallást nyújtottak be, ezért az illetékes hatóság nyomozást indított.

Kezdődik a Bajnokok Tornája

A világ nyolc legjobb női teniszese lép pályára Isztambulban a ma kezdődő Bajnokok Tornáján. A piros csoportban a dán Caroline Wozniacki, a cseh Petra Kvitova, az orosz Vera Zvonarjova és a lengyel Agnieszka Radwanska szerepel, míg a fehér csoportban az orosz Maria Sarapova, a fehér-orosz Viktorija Azarenka, a kínai Na Li és az ausztrál Samantha Stosur mérkőzik meg. A női világranglista élén amúgy Wozniacki áll, Sarapova, Kvitova, Azarenka, Li Na, Zvonarjova, Stosur és Radwanska előtt. A férfiaknál még mindig a szerb Novak Djokovic a világbajnok, Rafael Nadal, Andy Murray és Roger Federer előtt.

Elhunyt Kjell Johansson

Hatvanöt éves korában elhunyt Kjell Johansson, a tízszeres Európa-bajnok svéd asztaliteniszese. A legendás sportoló párosban 1967-ben, 69-ben és 73-ban világbajnokságot is nyert.

Dusautoir az év játékos

Thierry Dusautoir lett az év rögbizője. A nemzetközi sportági szövetség tegnap, Aucklandban díjazta a francia válogatott csapatkapitányát, aki az új-zélandi Piri Weepu, Jerome Kainót, Ma'a Nonut, valamint az ausztrál David Pocockot és Will Ginát győzte le a szavazáson.

Megtört a Detroit veretlensége

Az észak-amerikai profi hokiliga (NHL) két veretes csapatának összecsapásából a Washington Capitals került ki győztesen: a fővárosiak egyetlen kapott gól ellenében hétszer is bevették a Detroit Red Wings háloját az NHL bajnok alapszakaszának legutóbbi játéknapján, amelyen 14 mérkőzést rendeztek. Ezzel a Capitals maradt a mezőny egyetlen veretlen csapata, amelynek a Detroit elleni a hetedik győzelme volt az idényben.